

JAN NILSSON

HEMSKHETER I LUR OCH PÅ HEDE

NÅGRA UTVALDA BROTT BEGÅNGNA
MELLAN ÅREN
1850 OCH 1900
I TANUMS HÄRAD BOHUSLÄN

Källmaterial

6 FÖRSKINGRING, LURS POSTSTATION
BEGÅNGET: 1889 -- 1890
GÄRNINGSMAN: PER AXEL RUDOLF STILLE

Utdrag ur domboken från Bullarens Häradsrätt. Innehåller alla ingående handlingar i aktuella mål.

Själva protokollsanteckningarna i domboken har vit bakgrund.

Till protokollet bilagda handlingar har grå bakgrund.

Originalhandlingarna kan till vissa delar vara svåra att tyda. Dels kan det bero på bläckfläckar, bortrivet papper eller att inbindningen av domboken gjorts så att ena kanten av en handling blivit "osynlig". Renskrift av texterna har gjorts så långt det är möjligt. Där texten ej kunnat tolkats, har ett frågetecken angetts.

Varje protokoll eller handling inleds med ett id-nr, ex. (v278495.b12480.s2469). Detta nr är ett id som används av företaget ARKIV DIGITAL, när de katalogiserar och lägger ut materialet på internet. Du kan själv, med hjälp av detta id, söka fram aktuellt material på internet, men du måste då prenumerera på tjänsten. En sådan prenumeration kan lösas direkt på ARKIV DIGITALS hemsida.

Dessa rättegångar finns även beskrivna i boken "Hemskheter i Lur och på Hede" som gavs ut 2015 av Tanums Hembygdsförening. Boken sljs av föreningen.

Trevlig läsning

Jan Nilsson, författare

v281257.b5810

Dombok

hållen vid urtima ting med Tanums härad å tingsstället Hede den 31 Oktober 1890.

Närvarande:

Undertecknad, vice Häradshöfding och särskilt t f Ordförande i Rätten samt följande häradets nämndemän, nämligen Häradsdomaren Hans Carolusson i Ljungbytorp, Hans Andreasson i Unneberg, Anton Olsson i Knäm, Anders Eliasson i Hoghem, Carls Andreasson i Utby, Otto Carlsson i Bodal och August Olsson i Greby.

Sedan Häradshöfdingen, Riddaren af Kongl Nordstjerne Orden F D Carlborg hos Kongl Majts och Rikets Göta Hofrätt anmält, att han vore af jäf hindrad att såsom domaren taga befattning med en till denna dag kl 10 f m inför Häradsrätten härstädes utsatt ransakning med häktade e o Notarien Axel Stille, tilltalad för förskingring och tillgrepp af åtskilliga värdebevis och frimärken m m hade Kongl Hofrätten den 23 i denna månad förordnat undertecknad att, i egenskap af särskild ordförande i Häradsrätten, handlägga omförmälda ransakning och med handläggningen deraf fortfara, intill dess densamma blifvit med slut afhulpen; och sedan detta förordnande upplöst, utlystes urtima tinget och påbjöds rättegångsfrid.

No 1

Ransakning med häktade eo Notarien Axel Stille

Uti en till Domhafvanden i Tanums härad den 14 i denna månad inkommen skrifvelse hade Krlmn J A Hansson anhållit, att ransakning måtte företagas med eo Notarien Per Axel Rudolf Stille, hvilken häktats för tillgrepp af åtskilliga värdebref, hvarjemte Konungens Befallningshafvande i länet uti skrifvelse den 16 i samma månad meddelat, att Stille i afbidan på ransakningen förvarades å Kronohäktet i Uddevalla.

Med anledning häraf hade sådan ransakning blifvit utsatt att härstädes denna dag klockan 10 f m ega rum; och då densamma nu på bestämd tid företogs, tillstädeskommo såsom allmän åklagare förutnämnde J A Hansson samt såsom målsegande Herr Häradshöfding, Riddaren F D Carlberg och Kungl Generalpoststyrelsen, hvilken företrädtes af Herr vice Häradshöfdingen Victor Cornelius Melander i Stockholm på grund af ett i hithörande delar så lydanade:

"Utdrag af protokollet, hållet hos Kungl Generalpoststyrelsen i Stockholm den 25 Oktober 1890.

S.D. Sedan domhafvanden i Tanums härad i en till Kungl styrelsen inkommen skrifvelse meddelat att ransakning med e o notarien Per Axel Rudolf Stille, häktad för tillgrepp å poststationen i Lur af värdebref, anförtrödda åt allmänna posten, komme att företagas fredagen den 51 i denna månad kl 10 f.m. å tingsstället i Hede i Tanums socken, fann Kungl Styrelsen skäligt uppdraga åt t f notarien hos Kungl Styrelsen, vice Häradshöfdingen Victor Cornelius Melander att vid ifrågavarande ransakning utföra och bevaka postverkets talan samt dervid mot Stille framställa de ansvars och ersättningsyrkanden, hvartill vid ransakningen förekomna omständigheter kunde lagligen föranleda.

Som ofvan

*In fidum**

N H Litanius"

Tilltalade Stille blef för Rätten införd af fänggevaldigern P A Bergendahl från Uddevalla.

Åklagaren ingaf, utom andra handlingar, dels ett af Länsstyrelsen i Göteborgs och Bohus län till Poliskammaren i Kristiania den 4 September 1890 aflåtet telegram, hvari Länsstyrelsen, med förmälan, att tilltalade Stille tillgripit penningbref å Lurs postanstalt och rymt, anhållit, att Stille måtte efterspanas och häktas, dels ett den 9 i denna månad inför Förhörsrätten i Sarpsborg i Norge fört protokoll, utvisande, att Stille den 8 i samma månad infunnit sig hos tillsynsmannen vid distriktsfängelset i nämnda stad och, med tillkännagifvande, att han blifvit efterlyst för det han tillgripit åtskilliga värdebref å postanstalten i Lur, begärt att blifva häktad, dels ock detta pretbevis:

"Att Hofrättsnotarien etc _____ **se bil till A.**

Till utredning i saken åberopade Häradshöfdingen Carlborg följande skriftliga anförande:

"Till Tanums etc _____ Bil litt B.

Efter uppläsandet häraf företedde Carlborg ett emellan honom och Kungl Generalpoststyrelsen den 15 Februari 1879 upprättadt kontrakt, enligt hvilket Carlborg åtagit sig att bestrida befattningen såsom föreståndare för

*in fidum= till bestyrkande (av ex. protokoll)

poststationen i Lur och att, - i afseende å den dermed förenade tjenstgöring, deruti innefattade redovisningen för mottagna penningmedel, frimärken eller inventarier samt vårderna om inlemnade eller ankomna postförsändelser – ställer sig till efterrättelse de föreskrifter, som i gällande poststationsföreståndareinstruktion och öfriga postförfattningar innehålls eller som särskilt komma i vederbörlig ordning meddelades; utvisande berörda kontrakt vidare, att Carlborg egde att såsom ersättning för fullgörande af uppdraget af postmedlen tillgodonjuta ett årligt arvode af 200 Kr äfvensom de extra inkomster, som kunde vara med befattningen förenade, samt att kontraktet skulle viss tid efter uppsägning upphöra att vara gällande.

Till utvisande af hvilka värdebref blifvit å Lurs poststation reklamerade ingaf Melander en af Häradshöfding Carlborg till Generalpoststyrelsen aflåten förklaring, så lydande:

"Till Kongl etc.

Till åtlydnad stc _____ **Bil litt C.**

Stille, som vitsordat det af åklagaren företedda här ofvan intagna prestbevis, endast med den rättelsen att Stille sade sig vara född i Bosarps församling af Malmö Hus län, hänförde sig till innehållet i följande af honom ingifna skrift:

"Till Tanums etc _____ **Bil litt D.**

Af den af Stille återopade 37§ i Generalpoststyrelsens förnyade instruktion för poststationsföreståndare den 11 Juni 1889 skulle här intygas mom 2, så lydanade:

"Hos den öfverordnade postanstalten bör ock anmälan göras, om i aseende till sjukdom eller annan omständighet stationsföreståndaren, som af Kungl Generalpoststyrelsen antagit å befattningen, är någon till hindrad att sjelf bestrida de till befattningen hörande göromål, havroid jemväl bör meddelas uppgift å den person, som åtagit sig att under tiden förestå stationen; och eger derest den tid, hvarunder ledighet för stationsföreståndaren erfordras, icke öfverstiga 3 mån, samt särskildt bidrag af postmedlen för vikariens aflönande icke ifrågakommer, den öfverordnade postanstalten bevilja ledighet och förordna om befattningens uppehållande, hvaremot i annat fall framställning i ärendet bör göras hos Kungl Generalpoststyrelsen."

Melander vitsordade riktigheten af Stilles uppgift derom, att Stille endast innevarande år haft Generalpoststyrelsens förordnande att under Carlborgs vistande vid riksdagen förestå Lurs poststation, hvilket förordnande meddelats sålunda, att Generalpoststyrelsen i resolution förstärkt Postmästaren i Qvistrum att underrätta vederbörande om, att Carlborgs ansökan om ledighet och förordnande af Stille såsom vikarie bifallits. Postmästaren i Qvistrum G E Rundberg, som jemväl var uti Rätten tillstådes, intygade, att meddelande till poststationen i Lur angående berörda resolutions innehåll behörigen expedierats, hvarförutan Rundberg, med upplysning att poststationen i Lur lyder närmast under postkontoret i Qvistrum, förmälte, att det förordnande att förestå sagda poststation, som Stille under nästlidet år haft, blifvit, i enlighet med 25§ 2 mom i då gällande instruktion för poststationsföreståndare, meddeladt Stille af Rundberg; att begge förordnandena, på sätt Stille äfven vitsordade, omfattat tiden emellan den 10 Januari och 1 Juni hvarje år; samt att Stille på grund af förordnandena haft att på eget ansvar förestå poststationen.

På fråga uppgaf härpå Häradshöfding Carlborg, att han under den tid, då han sjelf varit poststationsföreståndare, öfverlemnat åt Stille stationens skötsel utan att Carlborg tagit någon befattning med postgöromålen, än att han underskrifvit redovisningar; att Stille haft Carlborgs bemyndiganden att i hans namn utfärda alla qvitton af hvad slag det vara månne, som Carlborg hade att i sin egenskap af poststationsföreståndare meddela; att frimärkesförrådet varit af Carlborg anförtrodt i Stilles vård och förvar; att de under innevarande års två första qvartal för frimärken influtna medel blifvit af Stille behörigen redovisade; samt att förskingringen af frimärken egt rum under sistlidne Juli och Augusti månader; förklarande emellertid Carlborg, att han hvarken för denna förskingring eller för öfriga af Stille mot Carlborg begångna förbrytelser ville föra någon ansvarstalan mot Stille.

Derom tillspord sade Stille sig medgifva riktigheten af Carlborgs uppgift om det belopp 109 Kr 30 öre, hvartill de af Stille förskingrade frimärksmedlen skulle uppgå.

Beträffande de af Jacobsén insatta fyrtio kronor, hvilka af Stille förskingrats i år under den tid, Carlborg sjelf förestått poststationen, uppgaf Carlborg, att dessa medel jemte ränta blifvit af honom vid redovisningen för qvittenskuponger under innevarande år tredje qvartal inbetalta på grund af anmärkning från Postsparbankestyrelsen, hvilket Rundberg jemväl vitsordade.

Melander upplyste, att vid insättning af medel i postsparbanken qvittenskuponger, svarande mot de insatta medlens belopp, skola anbringas i insättarens motbok med postsparbanken, hvarefter medlen jemte den journal, som deröfver föres, från poststationen insändes till det postkontor, hvarunder stationen lyder.

I fråga om det i Carlborgs förklaring till Generalpoststyrelsen omnämnda rekomemderade brefvet från J O Nelson till Agneta Andersson nekade Stille, att han tillgripit eller öppnat detsamma, ock påstod, att det behörigen tillställts adressaten, som vid tiden för brefvets ankomst till Lur var tjenstepigan hos Häradshöfdingen Carlborg, men hade, såsom brukligt var, när värdeförsändelser ankommo till husets folk, något af adressaten ej lemnats.

På fråga uppgaf Carlborg, att inlemningsdagen den 24 Okt 1889 för detta bref antecknats efter den från J O Nelson angående detsamma afsända s.k. löpsedel; sägande såväl Melander som åklagaren sig icke betvivla riktigheten af denna anteckning.

Vidkommande det för 150 Kr assurerade brevet från Ludvig Olsson i Lurstorps till E A Mohn i Kristiania, hvilket i Carlborgs förklaring angifvits hafva inlemnats den 9 April 1890, erkände Stille, att han tillgripit detsamma jemte däri inneslutna penningar till nyssnämnda belopp.

Med företeende af en från Lurs poststation afsänd, derstädes den 9 Juni 1890 afstämplad, postkarta, påpekade Melander, att å denna karta funnes upptagen en till Hertzman i Göteborg adresserad assurerad försändelse med samma inlemningsnummer 3471, som här ofvan omnämnda brev till Mohn skulle, enligt hvad Carlborgs förklaring utmärkte, hafva haft, hvilket förhållande Melander fann så mycket mera anmärkningsvärt, som uti en af Carlborg nu företedd kupongbok för å Lurs poststation inlemnade assurerade försändelser det med nr 3471 försedda bladet angäfvde, att den 9 juni 1890 blifvit för befordran inlemnad från Ludvig Olsson ett till E A Mohn adresserat för 150 kronor assurerat brev.

Stille sade sig icke kunna förklara de af Melander sålunda påpekade förhållandena men förnekade emellertid, att han i afsigt att dölja sitt tillgrepp infört felaktiga uppgifter i kupongboken eller postkartan, utan hade dessa tillkommit till följd af slarf.

Det skulle antecknas att kupongböckerna, som befunnos mycket oordentligt förda och i flera afseenden ofullständiga, icke utmärkta, att någon till Mohn adresserad assurerad försändelse blifvit den 9 April 1890 å poststationen i Lur inlemnad.

Carlborg företedde nu en förteckning å värdeförsändelser som af Ludvig Olsson blifvit under innevarande år för befordran inlemnade å Lurs postanstalt; och upptig denna förteckning, som Carlborg uppgaf hafva upprättats i enlighet med af Ludvig Olsson företedda qvitton, väl ett för 150 kr assureradt, till Mohn adresserat brev, som skulle inlemnats den 9 April 1890, men deremot ej något dylikt brev såsom inlemnad den 9 Juni 1890.

Rundberg förmälte, att enligt en till postkontoret i Qvistrum från Ludvig Olsson ankommen löpsedel, som nu troligen förvarades hos Generalpoststyrelsen, ett för 150 kr assurerat brev till Mohn blifvit af Ludvig Olsson den 9 April 1890 inlemnad å Lurs postanstalt, hvadan kupongboken syntes vara oriktig.

Då sålunda någon tillförlitlig utredning angående tiden för ifrågavarande brefs inlemnande till befordran nu icke kunde vinnas, anhöll Melander, att för sådant ändamål Ludvig Olsson måtte blifva i saken hörd.

Hvad härefter angick brevet till Örnberg & Andersson, uppgäfvde såväl Carlborg so Stille, att detsamma behörigen expedierats och kommit adressaten vederbörligen tillhanda.

Deremot erkände Stille, att öfrige sju, enligt Carlborgs härofvän intagna förklaring till Generalpoststyrelsen, reklamerade brev blifvit jemte deri inneslutna penningar till belopp, som förklaringen angäfvde, af Stille tillgripna. Carlborg förmälte, att han ersatt de från L A Jansson tillgripna belopp tillhoppa 450 kronor äfvensom 50 kronor af de i A T Larssons brev, som varit endast rekommenderadt, inneslutna penningar.

(500 kr 1890 motsvar 2015 drygt 32 000:-)

Stille erkände jemväl, att han förskingrat de postanvisningsmedel, tillsammans 31 kronor 18 öre, som Carlborg i sin skrift uppgifvit sig hafva lemnat till Stille för att af honom afsända, nekande Stille att hafva tilllegnat sig några andra postanvisningar.

Med afseende å förskingringen af prenumerationsmedel anförde Stille, att dessa medel erlagts för åtskilliga tidningar hvarå prenumeration för år 1890 skett i december 1889 eller under de första dagarna af januari 1890, såsom Stille trodde, innan hans förordnande att förestå poststationen börjat; att Stille innehöll en del af prenumerationssmedlen; samt att sedan den tid, för hvilken Stille verkställt requisitionen, tilländalupit, Stille förnyat denna för ytterligare en tid, dock ej för hela återstående prenumerationstiden.

Med förmälan, att å de tidningar, hvilka Carlborgmäst på egen bekostnad requirera för innevarande års fjerdje kvartal, enligt företedda qvitton prenumererats under tid, då Stille icke haft förordnande att förestå poststationen, uppgaf Carlborg, att dessa tidningar requirerats åt fjerdjingsmannen Bernhard Sivertsson i Gusgård 2 exemplar Bohuslänningen för 3 kronor 50 öre och två exemplar Stockholmstidningen för två kronor 40 öre, åt skomakaren Lundvall under Thorserud, Nyheterna för 85 öre, åt mejeristen Emil Jacobsén i Östby, Göteborgs Handels- och Sjöfarts Tidning för fem kronor och Idun för en krona 65 öre; sägande Carlborg sig för närvarande ej kunna erinra sig, hvilka tidningar för öfrigt af honom requirerats.

Stille, som anmärkte, att Jacobséns prenumeration omfattade andra halfåret 1890, hvilket Carlborg vitsordade, medgaf, att Carlborg betalt förutnämnda prenumerationsmedel tillhoppa fjorton kronor 10 öre (14 kronor 1890 = 900:- 2015) med förklarade sig ej komma ihåg, huruvida ytterligare sådana medel förskingrats; sägande Stille, att han icke ersatt något af de belopp som han, enligt hvad han härofvän vidgått, tillgripit eller förskingrat.

Melander inlemnade härpå en af Postmästaren Rundberg till Kungl Generalpoststyrelsen afgifven till de delar den här intogs så lydanade rapport

"Till Kungl etc _____ **Bil litt E**

Häri var fogad deri omförmälda bundt öppnade kuvert m m, hvilka utgjordes af följande:

1o ett kuvert med påskrift: "assureras Tvåhundra /200/ kronor H Herr Joh H Andresen Charlåttenberg".

Hörd häröfver erkände Stille, att sedan förutnämnde Ludvig Olsson för befordran ej kunde erinra sig, hvilka de personer voro, som verställt prenumerationen, eller ens tillnärmelsevis uppgifva beloppet af de prenumerationsmedel, han förskingrat; att vid prenumerationen så tillgått, att en abonnent, utan att aflemna någon skriftlig requisition, för Stille muntligen tillkännagifvit sin önskan att prenumerera å en viss tidning, i anledning hvaraf Stille å

en requisitionsblankett ifyllt tidningens namn, prenumerationstiden och tidningspriset, hvilken blankett, försedd med Stilles i Carlborgs namn meddelade qvitto å afgiften och aftryck af postanstaltens datumstämpel för inbetalningsdagen derefter, lemnats till abonnenten; att Stille emellertid sedermera reqvirerade tidningen för kortare tid än prenumerationen verkligen omfattade, och sålunda inlemnats å Lurs postanstalt ett för 200 kronor assurerat bref till Andresen, Stille, som mottagit brefvet och derå lemnat qvitto, butir detsamma och uttagit deri innehållande penningar till sagda belopp. Emellertid hade Stille, som ej erinrade sig, när brefvet inlemnades, omkring åtta dagar derefter afsändt Ludvig Olssons skrifvelse jemte penningbeloppet i annat omslag till adressaten.

2o Två kuvert, begge med denna påskrift "Rekomenderat Hemmansägaren J A Jansson Hälljared Nedergården, Tomarp Borås", samt ett den 26 Januari 1890 dagtecknad, med namnet L A Jansson undertecknad och till J A Jansson ställt bref, hvare L A Jansson förmått sig hafva med detsamma sändt etthundratjugo kronor.

Med afseende härå anförde Stille, att under den tid han varit till poststationsföreståndare L A Jansson från Häljered inlemnats å Lurs poststation ett rekommenderadt bref till J A Jansson; att Stille emellertid ej afsändt brefvet utan öppnat detsamma och tillgripit deri befintliga etthundratjugo kronor; att Stilles afsigt till en början varit att sedermera sända L A Jansson skrifvelse jemte penningarne till adressaten, af hvilken anledning Stille å det ena af de nu företedda kuverten skrifvit den här ofvan återgifna adressen dervid så mycket som möjligt efterapande handstilen i den af afsändaren tecknade adressen å det andra kuvertet; att Stille dock ej verkställt denna afsigt, enär han fruktat, att det skulle kunnat föranleda till upptäckande af tillgreppet, utan istället låtit meddela L A Jansson, att brefvet förkommit, samt till honom utbetalt tillgripna beloppet mot det att L A Jansson återställt det erhållna qvittot, som Stille derefter förstört.

3o ett kuvert med denna påskrift: "Rekommenderaa Kongl Generalpoststyrelsen Stockholm".

Härom uppgaf Stille, att detta kuvert, som han brutit, innehållit en af åtskilliga åtskilliga personer i Lurs socken underskrifven ansökan att få poststationen flyttad från Kragenäs till Östby; att orsaken till att Stille brutit brefvet varit endast nyfikenhet, enär Stille hört omtala, att flere personer önskade poststationens flyttning; samt att Stille samma dag brefvet inlemnats, när och af hvem detta verkställdes kunde Stille ej erinra sig, afsändt ansökningen i annat konvolut under rekommendation till Generalpoststyrelsen; tilläggande Stille, på fråga, att han lemnat qvitto å försändelsen.

4o dels ett kuvert med adress: "The Linger Manufacturing & Co Göteborg", dels ett deri befintligt bref af denna lydelse: "Hessland pr Lur den 8 Aug 1890. The Linger Manufacturing & Co Göteborg. Som jag enligt postqvittens meddelat Eder tillsända anvisningar af den 10/10 och 12/12 1889 samt 12/2 – 11/4 och 12/6 innevarande år, hvarje anvisning å 15 kr, och den 5 Augusti sistlidet år med handpenningar 10 kr, eller tillhoppa 85 kronor inbetalt betingade försäljningsvärdet af en medium symaskin, så anhålles om Edert erkännande deraf. Med högaktning Hans Andersson; " dels ock en postanvisning å femton kronor, angifvande Hans Andersson i Hessland såsom afsändare och The Linger Manufacturing & Co i Göteborg såsom emottagare varande postanvisningen dock icke daterade. Stille anförde, att å de i ofvan intagna bref omnämnda dagar Stille på begäran af Hans Andersson, som dervid inbetalt hvarje gång femton kronor jemte befodringsafgift, vederbörligen ifyllt blankett till postanvisningar, ställda att betalas till The Linger Manufacturing & Co i Göteborg; att det emellertid vid något tillfälle inträffat att försändningen ej skett genast utan att dermed, af orsak, som Stille nu ej kunde erinra sig, dröjt kanske några dagar; att sedermera då anvisningen skolat afsändas den ej kunnat genast återfinnas till följd hvaraf den Stille ifyllt en annan blankett, och afsänt denna; att detta vore orsaken till att den här ofvan anmärkta postanvisningen, som derefter funnits, anträffats i Stilles gömmor; att Stille icke kunde uppgifva något skäl, hvarför han brutit ifrågavarande bref, hvilket ingalunda skett för att förekommen upptäckt af någon förskingring af postanvisningsmedlen, detta så mycket mindre, som Stille ej gjort sig skyldig till dylik förskingring utan flere månader före brefvets inlemnande afsändt alla beloppen; samt att Stille behållit det för brefvet erlagda postporto.

5o ett kuvert med denna påskrift: "Assureras för 90 kr 50 öre, Syslomannen vid Kongl Hospitalet å Hisingen H Herr Alf Forsberg, Göteborg", varande detta kuvert för post med aftryck i lack af sigill med orden: "Lurs sockens Kommunalnämnd sigill".

Stille erkände att han brutit detta kuvert, som innehållit ett bref från C M Andersson i Borrekärr jemte 90 kronor 50 öre i penningar hvilka Stille uttagit; sägande Stille emellertid, att han, som ej kunde erinra sig, när försändelsen, hvarå qvitto lemnats, till befodran ingifvits, omkring en vecka derefter afsändt brefvet jemte nyssnämnda penningbelopp till adressaten.

6o ett kuvert med följande påskrift: "Ass för Etthundratrettio två & 21 öre H Herr J A Odehn Göteborg".

Stille uppgaf, att, såsom han trodde, å tid, då Stille varit till poststationsföreståndare, för befodran inlemnats från Ludvig Risp i Resö en för etthundratrettio två kronor 21 öre assurerad försändelse till J A Odehn i Göteborg; att Stille, som lemnat qvitto å försändelsen, kvarhållit densamma, öppnat kuvertet och uttagit deri inneslutna penningar till sagda belopp; men att Stille omkring en vecka efter försändelsens mottagande afsänt såväl Risps skrifvelse som penningarne till adressaten.

7o ett kuvert, hvarå fans tecknat: "Assureras för tvåhundra trettio kronor, Hypoteks-Föreningen, Göteborg".

Jemväl i fråga här om erkände Stille, att sedan en aviserad försändelse, hvartill detta kuvert utgjort omslag, för befordran inlemnats å Lurs postanstalt, Stille brutit kuvertet och uttagit deri inneslutne tvåhundra trettio kronor; men påstod Stille sig hafva, på sätt han uppgifvit om flere andra bref, en vecka efter försändelsens mottagande atsändt penningarne i annat konvolut till adressaten; sägande Stille, att han icke erinrade sig tiden för brefvets inlemnande i vidare mån än att detta skett då Stille ej haft förordnande förestå poststationen, samt att Stille ej visste, hvem som varit afsändare af brefvet men att adressen å detsamma skrifvits af Handlanden Malkolm Johansson i Östby.

8o ett kuvert med denna påskrift: "Assureras för tvåhundra kronor Göteborgs Enskilda Bank Afdelningskontor. Strömstad".

Med afseende härå sade Stille sig icke kunna erinra sig, huruvida han brutit detsamma men att, om så varit fallet, det skett i närvaro och med samtycke af brefskrivaren, som varit vice Häradshöfdingen Th Wettervik; samt att, derest Stille brutit brefvet, orsaken härtill antagligen varit den att något i skrifvelsen skolat ändras; tilläggande Stille, att brefvet lemnats å tid, då Stille varit tillförordnad poststationsföreståndare.

Wettervik, som var vid Rätten tillstädes, förklarade, att han, som vore och äfven samtidigt med Stille varit biträde hos Häradshöfding Carlborg, ej kunde påminna sig, att Stille vare sig i Wetterviks närvaro eller med hans begifvande brutit ifrågavarande, af Wettervik till Stille aflemnade bref; att Wettervik, som ej heller sjelf brutit brefvet, dock ej ville förneka möjligheten af, att han till följd af önskan att ändra något i skrifvelsen eller af annan anledning tillsagt om brefvets innehållande samt att Stille af denna orsak och i så fall med Wetterviks samtycke brutit detsamma; att brefvet innehållit penningar, afseende att sändas till Göteborgs Enskilda Banks Afdelningskontor i Strömstad för att insättas å Häradshöfding Carlborgs upp- och afskrifningsräkning; att Wettervik, som flere gånger för sagda ändamål under den tid, han innevarande år haft förordnande att, medan Carlborg vistads vid riksdagen, förestå häradshöfdingeembetet i domsagan, afsändt penningebref till banken, vid jemförelse mellan de uppgifter, som Wettervik från denna på begäran erhållit, och sina egna anteckningar funnit, att icke något af dessa bref förkommit; samt att något qvitto å ifrågavarande bref ej lemnats af Stille.

9o ett kuvert med följande påskrift: "Kronor Assureras Etthundratjugutre, Jordägaren Hypoteksförening Göteborg".

Härom uppgaf och erkände Stille, att berörda kuvert utgjort omslag till ett bref, som troligen af Henrik Berntson i Ek för befordran inlemnats; samt att Stille brutit försändelsen och uttagit deri förvarade penningar etthundratjugutre kronor, hvilka jemte sjefva brefvet Stille dock kort derefter afsändt till adressaten.

Det skulle antecknas, att, enligt kupongboken, brefvet för befordran inlemnats å postanstalten i Lur den 14 Maj 1890.

10o ett kuvert med denna adress. "Rekommenderas Herr Häradshöfdingen T Wettervik, Kragenäs, Lur", utvisande den å kuvertet anbragda datumstämpeln, att försändelsen ankommit från Strömstad och der afstämplats den 14 April 1890.

I anledning här af uppgaf Stille, att han haft Wetterviks tillstånd, att öppna till Kragenäs ankommande tjänsteförsändelser äfvensom andra till Wettervik stälda bref, som gäfvö anledning förmoda, att desamma rörde domarembetet eller påkallade någon åtgärd af detta; samt att Stille af sådan orsak brutit ifrågavarande bref, som innehållit en skrifvelse, från Kronofogden Ljunggren i Strömstad jemte en annan handling, hvars beskaffenhet Stille docj nu ej erinrade sig.

Wettervik, som nu ej kunde påminna sig, hvad berörda försändelse innehållit, vitsordade riktigheten af Stilles uppgift angående de honom lemnade tillåtelsen, och höll Wettervik för troligt, att försändelsen varit af den beskaffenhet, att Stille egt bryta densamma.

11o ett till de delar det här intogs så lydande bref:

"Lur & Lurstorps d. 7/6 90. H. Herr E A Mohn, Christiania

Härmed följer till mitt Conto Etthundrafemtio kronor, som H H torde hefva godheten godtskrifva vid mitt Conto. Med första ångbåt till Strömstad torde H H hafva godheten sända "=" låter.

De resterande Kr 62=55 å fakturan af den 7/2 samt de Kr 4=39 å fakturan den 4/12 89 skall snart blifva insända. Tecknar med största högaktning Ludvig Olsson."

Angående detta bref förmålte Stille, att detsamma hörde till förut omnämnda, för 150 kronor assurerade försändelsen till Mohn, som Stille erkänt sig hafva tillgripit.

12o ett den 15 Juli 1890 daterat, af Ludvig Olsson i Lurstorps undertecknad brev till Olof Lundgren i Göteborg, innehållande requisition å makulationspapper med mera.

Stille medgaf, att detta bref, som för befordran inlemnats å poststationen å Lur, af Stille brutits, hvilket han sade hafva skett antagligen af den orsak, att han trott detsamma innehålla någon förfrågan angående penningförsändelser, som Stille förut från Ludvig Olsson tillgripit; sägande Stille, att det för brefvet erlagda portot af honom behållits.

13o ett kuvert med denna påskrift "Ssureras för 150 kronor, Hypoteksföreningens direktion, Göteborg".

Med förmälan, att, såsom Stille trodde, C M Andersson i Borrekärr varit afsändaren af det bref, hjvartill berörda kuvert utgjort omslag, erkände Stille, att han brutit detsamma och uttagit deri inneslutna penningar etthundrafemtio kronor. Emellertid hde Stille äfven i detta fall omkring en vecka efter brefvets inlemnande afsändt penningarna i annat konvolut till adressaten. Huruvida försändelsen, hvarå afsändaren erhållit qvitto, inlemnats under den tid i år, då Stille på eget ansvar förestått poststationen, eller efteråt, kunde Stille icke bestämt uppgifva.

14o ett kuvert, hvarå fans tecknadt: Assureras för etthundra thugoen =121= Kronor, f d Folkskoleläraren Herr J Ström, Wälle, Lur, Bohuslän", utmärkande datumstämpeln å kuvertet, att det afstämplats i Göteborg den 7 December 1889.

Stille förnekade att hafva brutit detta kuvert och uppgaf, att orsaken till, att detsamma anträffats bland hans tillhörigheter varit den, att han erhållit det af fjerdingsmannen Berndt Sivertsson. Stille hade nämligen, när han till denne, som jemväl tjenstgjorde såsom brefbärare, lennat brefvet för att tillställas adressaten, bedt Sivertsson att sedermera få kuvertet, enär derå, på sätt det jämväl utvisade, funnos anbragta åtskilliga af de numera aflysta 12-öres frimärken, hvilka genom omstämpling gifvits 10-öres valör.

15o följande bref:

"Resö den 18 Juni 1890. Herr Aug Abrahamssonm & Co Göteborg. Härmed afsändes 56 -68 för bekomna varor i Mars men ärhålles ingen rabatt för återförsäljare?Högaktningsfullt. A T Larsson".

Vidkommande detta bref förmälte Stille, att det funnits i förut anmärkta, af Stille från A T Larsson tillgripna rekommenderade försändelse.

16o ett den 30 April 1890 i Amsterdam daterad, af Nielsen Holk & Co derstädes undertecknad och till Isaksson i Resö och Lur stäld brefskrifvelse, hvori Nielsen, Holk & Co, bland annat, meddelat underrättelse om, att de den 23 December till Isaksson per "postvexel" afsändt 39 kronor 92 öre.

I anledning af denna skrifvelse upplyste Postmästaren Rundberg, att i slutet af Dcember månad 1889 till postkontoret i Qvistrum ankom från Nielsen, Holk & Co i Amsterdam en derstädes den 23 i samma månad afstämplad till H Isaksson ställd postanvisning å belopp, motsvarande trettionio kronor 92 öre i svenskt mynt; att denna postanvisning, dock utan att åtföljas af några kontanta medel, genast sändes vidare till poststationen i Lur för erhållande af adressatens qvitto, hvarefter och sedan den återkommit till Qvistrum postanvisningsmedlen skulle skickats till Lur för utbetalning; att Rundberg, som emellertid icke erhöi tillbaka postanvisningen, vid gjorda förfrågningar å postanstalten i Lur angående orsaken härtill fick det svar, att den ej qvitterats; samt att postanvisningen ännu icke återkommit till Qvistrum och att således ej heller postanvisningsbeloppet kunnat från postkontoret derstädes utbetalas; tilläggande Rundberg, att postanvisningen, som utvexlas med Nederländerna gäller endast under tre månader från och med dagen för densammas utställande.

Stille förklarade sig hafva omedelbart efter ifrågavarande postanvisnings ankomst till Lur låtit densamma tillställas Isaksson, som emellertid oakttadt upprepade påminnelser från Stille underlät qvittera den förrän i Juni eller Juli detta år, men enär anvisningen då upphört att vara gällande, hade Stille icke mottagit den utan låtit Isaksson behålla densamma. Isaksson sjelf hade för att visa, dit penningar sändts från Amsterdam, lemnat Stille det här ofvan anmärkta brefvet. Derjemte ville Stille påpeka, att han aldrig omhänderhaft ifrågavarande postanvisningsmedel. Derom tillsporda sade såväl Melander som åklagaren sig icke vilja påstå, att Stille brutit nyssanmärkta bref.

17o ett kuvert, försedt med påskrift om assurans för sjuttiotvå kronor och adresserat till Tanums Härads Kronolänsmanskontor.

Hörd häröfver erkände Stille, att han brutit detta kuvert och uttagit deri inneslutna sjuttiotvå kronor, men förmälte Stille sig hafva omkring en vecka efter det försändelsen inlemnats å postanstalten afsändt penningarne till adressaten.

Åklagaren uppgaf, att ifrågakomna medel utgjorts af resterande kronoutskylder, som fjerdingsmannen Sivertsson uttagit och skulle till åklagaren redovisa; att försändelsen troligen den 15 Mars 1890 inlemnats å Lurs poststation; samt att åklagaren omkring en och en half vecka derefter bekommit penningarne.

Åklagaren anhöll härpå om vittnesförhör med e o Hofrättsnotarien Per Arnander från Kragenäs, hvilken var vid Rätten tillstädes samt ojäfvad, på ed och varning hörd berättade:

att vt, som vore biträde hos Häradshöfdingen Carlborg, intygade att samtliga de personer, åt hvilka Carlborg, enligt hvad han förmält, på egen bekostnad requirerat uppgifne tidningar för fjerde kvartalet, företett qvitton å, att de förut prenumererat å samma tidningar till årets slut; att vt trodde, att dylikt qvitto jemväl företetts å ytterligare ett eller två exemplar af Svenska Veckobladet, som Carlborg till följd häraf äfven requirerat; att å Bohuslänningen, hvaraf under September månad till Lurs postanstalt ankommit 33 exemplar med med Oktober månads början endast 17 exemplar, dessutom följande personer påstått sig hafva verkställt prenumeration för hela året 1890, nämligen Ludvig Olsson i Lurstorp, J E Bohlin i Hogar, Hans Olsson i Kil, Emanuel Hansson under Kragenäs, Malcolm Johansson i Östby och Lars Kristensson i Thorseröd, hvilka dock icke kunnat med qvitto styrka sitt berörda

påstående; samt att, vid tiden för Stilles afvikande, å Lurs poststation, som då, enligt från postkontoret i Qvistrum, häftat i skuld för frimärken med etthundraåttiosex kronor, frimärksmedlen uppgått till endast femtioen kronor, så att efter afdrag af värdet tjugufem kronor 70 öre för de frimärken, hvilka Carlborg, så vidt brefboken utvisade, för eget behof använt, bristen belöpt sig till etthundranio kronor 30 öre; tilläggande vt, på fråga af Carlborg, att vt, som nu åt honom skött göromålen vid Lurs postanstalt, erhållit Carlborgs uppdrag att på hans bekostnad requirera för fjerdte qvartalet i år alla de tidningar, hvarå, enligt företedda qvitton, prenumeration till årets slut förut verkställts men som det oaktadt vid sagda qvartals början uteblifvit. Upprepadt och vidkändt.

Vittnet, som begärde ersättning för sin inställelse, tillerkändes i sådant afseende att af allmänna medel förskottsvis gäldas en krona 50 öre i traktamente för en dag och skjutsersättning i enlighet med Lagen angående ersättning till vittnen i brottmål.

I anledning af framställda frågor upplyste Häradshöfdingen Carlborg, att poststationsföreståndaren i Lur åtnöte utom kontraktliga arvoden tvåhundra kronor och provision å försälda frimärken med mera, tio kronor i månaden såsom godtgörelse för natt tjenstgöring; att denna tjenstgöring, som förekommer fyra nätter i veckan, förrättats af Stille ensam med undantag för de tillfällen, då han varit frånvarande; att posten, som i Lur utvexlades endast om nätterna, anlände dit mellan klockan tolf och ett samt två nätter i veckan derjemte vid tvåtiden; samt att Stille för sin befattning med postgöromålen af Carlborg erhållit åttio kronor för år äfvensom förutnämnda provision, hvilka, enligt hvad Stille, som vitsordade Carlborgs nu gjorda uppgifter, förmålte, uppgått till högst tio kronor årligen.

På frågor uppgaf Stille vidare, att det troligen varit under sommaren 1889, som Stille för första gången öppnat bref och derur tillgripit penningar; att det icke varit något egentlig nöd, som drifvit Stille att på detta sätt skaffa sig penningar, enär Stille, derest hab för sina anförvanter tillkännagifvit sitt penningbehof, hvilket han dock ej gjort, troligen genom dem fått detsamma afhulpet; att Stille, då han slutat sina universitetsstudier, erhållit ett lån å ett tusen kronor att afbetala på tio år; att sedan af detta lån omkring 600 kronor använts till infriande af flere smärre skulder, ungefär fyrahundra kronor återstår vid Stilles ankomst till Lur; att Stille, som till en början varit tredje biträde hos Häradshöfding Carlborg, då till honom enligt öfverenskommelse, betalt såsom godtgörelse för föda och husrum femtio kronor i månaden, att Stille emellertid efter omkring två månaders förlopp blifvit andra biträde, hvarefter någon betalning ej vidare af Stille erlagts; att af de tillgripna medlen ungefär fyrahundra kronor användts till betalning af ränta å och amortering af skulder äfvensom en lifförsäkringspremie utgörande omkring 136 kronor, men att Stille för öfrigt ej kunde redogöra för, hvartill samma medel åtgått; att Stilles samtliga skulder uppgingo till knappa sextusen kronor, deraf ingenting tillkommit under den tid, Stille vistats å Kragenäs; att då Stille den 31 sistlidne Augusti lemnade Kragenäs, han först ämnat öfver Prestebakke begifva sig till Uddevalla för att derstädes genast låta häkta sig, men att han af orsak, som han nu icke kunde uppgifva, ej fullföljt denna sin afsigt utan i stället farit öfver Strömstad till Fredrikshald i Norge; att han strax efter ankomsten dit insjuknat och måst ligga till sängs i tre å fyra dagar, derunder större delen af de penningar, omkring fyrtio kronor, som Stille vid sitt afvikande innehade, åtgått; att Stille derefter uppehållit sig vexelvis i Fredrikstad och Sarpsborg till dess han, som för att kunna lifnära sig nödgats sälja sitt fickur, den 8 i denna månad i alldeles utblottadt tillstånd angifvit sig hos vaktmästaren vid distriktsfängelset i sistnämnda stad; samt att Stille ej lidit af någon sinnessjukdom.

Beträffande Stilles lefnadssätt under den tid han varit biträde hos Häradshöfding Carlborg, intygade Häradshöfdingen, att detsamma varit i alla afseenden ordentligt, men trodde Häradshöfdingen, att till Stilles behof af penningar bidragit den omständigheten, att Stille vid flera tillfällen visat alltför stor frikostighet, såsom att han lemnat personer hvilka till honom framställt begäran om penningsunderstöd ett allt för riktigt sådant.

Åklagaren anhöll härpå om uppskof med ransakningen för hörande af de personer, som i dag uppgifvits såsom målsegande, i hvilken anhållan Melander förenade sig.

Sedan öfrige parterne förklarat sig icke hafva något vidare att nu andraga samt Melander för Kongl Generalpoststyrelsens räkning, begärt de af dagens protokoll, blef efter enskild öfverläggning, sig parterne, åter förekallade, aflagdt följande

Beslut

För vinnande af närmare utredning såväl i fråga om de tider, då tillgreppen af de särskilda värdebrefven egt rum, som i andra afseenden äfvensom för hörande af Ludvig Olsson i Lurstorps, A T Larsson i Resö, L A Jansson i Hälljared, J O Nelson i Göteborg, fjerdingmannen Berndt Sivertsson i Gussgård, Skomakaren Lundvall under Thorseröd, Mejeristen Emil Jacobsén i Östby, August Jonsson i Myren, Hans Andersson i Hessland, C M Andersson i Borrekärr, Ludvig Risp i Resö, Malkolm Johansson i Östby, Henrik Berndtsson i Ek, J E Bohlin i Hogar, Hans Olsson i Kil, Emanuel Hansson under Kragenäs och Lars Kristensson i Thorseröd aktar Häradsrätten nödigt uppskjuta ransakningen att härstädes åter förekomma torsdagen den 20 nästa November klockan 10 f m, då åklagaren bör hafva bevisligen till Rätten inkallat ofvannämnde personer, samt de enskilda parterne skola vid laga påföljd tillstädeskomma; skolande emellertid tilltalade Stille i afbidan på ransakningens fortsättning nu åter till kronohäktet i Uddevalla införpassas.

Som ofvan

På Häradsrättens vägnar

Gustaf Sanden

Bil litt A.

Att Hofrättsnotarien Per Axel Rudolf Stille från Qv. Dalen 4 i Wexjö Stadsförsamling är född den 23 Mars 1865 / sextiofem / i Bösarps församling;

att han eger god Kristendomskunskap, tillträdde till H H Nattvard och medborgerligt förtroende;

att hans fader Kyrkoherden i Witseltofta Olof Stille är död den 23 Mars 1876; att hans moder Enkan Henrika Mathilda Helena Stillem lefva ett efterdömligt kristligt lif här i församlingen;

att Hofrättsnotarien Stille blifvit mycket väl uppfostrad och med berömelse genomgått härvarande allmänna läroverk;

att han här blifvit konfirmerad och första gången undfått H H Nattvard;

att han icke är gift; att han här är mantalsskrifven;

att han alltid gjort sig känd för en hedrande vandel;

att han har fem lefvande syskon;

det varder, på begäran af Herr Kronolänsmannen J A Hansson härigenom intygadt.

Wexjö den 17 Oktober 1890 /nittio/

Gustaf Wetter

Pastor

Bil litt B

Till Tanums Vållofliga Häradsrätt

I det nu vid Häradsrätten anhängigtgjorda ransakningsmålet mot e o notarien Axel Stille för tillgrepp af värdebref å Lurs poststation får jag ödmjukast anföra:

År 1874 medna min företrädare, Häradshöfding L Norin var innehafvare af min nuvarande bostad, förra häradshöfdingebostället Kragenäs, blef den så kallade Lurs poststation dit förlagdt, och har poststationen under hela denna tid blifvit till det hufvudsakligaste skäl af Norins och mina juridiska biträden, utan att, såvidt för mig är bekant, någon giltig anledning till anmärkning mot stationens skötande förekommit, före än de sorgliga omständigheter kommo i dagen, som nu äro föremål för denna ransakning.

Notarien Stille tillträdde sin plats hos mig i September månad 1888 och blef kort derefter eller redan i slutet af samma månad anförtrodd postgöromålen, emedan hans företrädare Notarien S Neiglick, som förut skött poststationen, helt oförmodat kom att flytta. I början af Januari år 1889 förordnades Stille att på eget ansvar förestå stationen, medan jag bevistade årets riksdag.

Enahanda förordnande meddelades Stille under innevarande års riksdag och, så vidt jag rätt minnes, omfattade båda dessa förordnanden tiden mellan den 8 Januari och den 1 Juni hvarterdera året. Ehuru jag flera gånger iakttog, att Stille med mindre ordentlighet än önskvärdt hade varit skötte postgöromålen och jemväl tillrättavisade honom härför, hade jag icke ringaste anledning misstänka, att han oärlig, förrän jag lördagen den 30 sistlidne Augusti på aftonen hemkom från en tjänsteresa hit till Hede. Jag möttes då af Hemmansegaren Alexander Månsson i Säm, som för mig tillkännagaf, att han erhållit uppdrag af Gårdfarihandlaren L A Jansson från Borås att hos mig personligen efterfråga två värdebref, som han under sistliden sommar inlemnade här på stationen, men som icke kommit adressaten tillhanda. Alexander Månsson visade mig jemväl afskrifter af de af Stille i mitt namn meddelade qvittenserna å ifrågavarande bref, hvilka båda varit adresserade till A Petersson, Skensta, Borås och assurerade, det ena för 300 och det andra för 150 kronor.

Då jag hos Stille efterfrågade, huru det med dessa två bref förhöll sig, uppgaf ahn, att de blifvit härifrån poststationen afsände, det ena öfver Qvistrum den 7 Juli och det andra öfver Strömstad den 5 Augusti. Som jag icke på flera dagar eller först påföljande torsdag kunde med posten erhålla svar på bref från Strömstad och det just var ifråga att i de dagarna begära Kungl Hofrättens förordnande för Stille att hålla höstetinget i Bullarens härad, beslutade jag att redan söndagsmorgonen den 31 Augusti skicka expressbud till postmästaren Carlander i Strömstad för att af honom erhålla tillförlitliga besked, huruvida Stille talat sanning.

Som Stille visste sin brottslighet, vågade han icke afvakta återkomsten af detta bud, utan då jag och min familj jemte öfriga biträden skulle på Söndagen äta middag, kom Stille icke tillstädes. Han hade då, säkerligen öfvervåddigad af oro och sorg, begifvit sig bort och höll sig sedermera undan, tills han, såsom numera blifvit uppgifvet, angaf sig sjelf i Sarpsborg i Norge.

Vid undersökning af Stilles förvaringsrum för postsakerna, och som deribland anträffades åtskilliga kuvert efter brutna värdebref och jag till en början trodde, att tillgreppen gingo till högre belopp än sedermera visat sig vara förhållandet, ansåg jag mig icke kunna underlåta att hos vederbörande myndigheter göra anmälan om hvad som skett. Såvidt hittills blifvit utrett, har Stille förskingrat bref, andra värdeförsändelser och frimärken till nedan nämnde belopp.

Enligt uppgift från Herr Postmästaren Rundberg i Qvistrum häftade poststationen vid Stilles afvikande i skuld till postkontoret för frimärken till belopp af 186 kronor. På stationen fanns då i behåll frimärken för 51 kronor och om härtill lägges värdet af de frimärken, som under Juli och Augusti månader åtgått till mina egna bref 25 kronor och

70 öre, blifva Stilles skuld för felande frimärken kronor 109:30	
Förskingrade postsparbanksmedel utgöra dels till Mejeristen Jakobsén i Lur	
40 kronor med ränta derå 1:74	41:74
dels ock till kusken Johan Adolfsson på Kragenäs	2:-
Följande värdebref hafva anmälts vara förkomna:	
L A Janssons två bref till A Petersson i Skenstad å sammanlagdt	450:-
A T Larssons i Resö bref till Aug Abrahamsson, Göteborg	56:75
Ludvig Olssons i Lurstorps bref d 9/4 1890 till E A Mohn, Kristiania	150:-
Bemälte Ludvig Olssons bref d 15/7 1890 till Aug Johansson Mark et Co Göteborg	205:-
Ludvig Olssons bref d 15/7 1890 till E A Mohn Kristiania	65:-
Ludvig Olssons bref till J O Vennerholm, Göteborg d 28/7 1890	75:-
Ludvig Olssons bref den 23/7 1890 till Reinhold Svensson, Göteborg	150:-
Af postanvisningarna hafva för mig förkommit en, som aflemnades den	
23 Juli 1890 till Adolf Meyer et Co, Göteborg å	24:48
en postanvisning ungefär samtidigt till vice häradshöfdingen L Afzelius å	6:70

Fryst 1335:97
Trpt. 1335:97

Vid sista kvartalets början eller första veckan af innevarande Oktober månad uteblefvo en hel mängd af de tidningar, som förut ankommit till stationen. Åtskilliga prenumeranter uppgifva att de erlagt prenumerationsavgifter till årets slut och till alla som styrkt sådan uppgift, har jag requirerat tidningar för sammanlagdt

17:-

Summa kr 1352:97

Stilles försnillningar skulle således, såvidt hittills är känt, uppgå till förestående belopp 1352 kronor 97 öre, deraf dels ass.brefvet till A E Mohn i Kristiania och dels Johan Adolfssons sparbanksmedel öfverlemnades till poststationen å tid, då Stille förestod densamma på eget ansvar, men för allt det öfriga är jag, på grund af mitt kontrakt med Kungl. Poststyrelsen den 13 februari 1879 pliktig att ansvara och äfven redan godtgjort alla beloppen med undantag af Ludvig Olssons fordran för fyra värdebref å sammanlagdt 495 kronor.

Jag öfverlemnar för min del målet till afgörande med yrkande att Stille måtte dömas godtgöra mig den förlust, jag genom hans förvållande tillskyndadts samt med hemställan, att det ansvar Stille icke kan undgå måtte sättas till det lägsta möjliga, som med lag kan vara förenligt.

Kragenäs den 29 Oktober 1890

F D Carlborg

Bil litt C

Till

Kongl. General Poststyrelsen

Till åtlydnad af Kongl. Styrelsens remiss af den 7de i denna månad, hvilken genom Herr Postmästaren E G Rundberg i Qvistrum kommit mig tillhanda, får jag härmed, i enlighet med den anmaning, remissen innehåller, komplettera min den 3de i denna månad till Kongl. Styrelsen aflåtna förklaring med specifik uppgift på alla de af Stille förskingrade värdebref, som blifvit här på stationen reklamerade:

Inlemnings-postanstalt	Adress postanstalt	Afsändare	Adressat	Inlemningsdag	Angifvet värde	No rek eller ass
Göteborg	Lur	J O Nelsson	Augusta And reasson, Kragenäs	d 24/10 1889	32 kr 25 öäre	41,428 rek
Lur	Kristiania	Lud. Olsson Lurstorp	E A Mohn	d 3/4 1890	150 kr	3,471 ass
do	Göteborg	do	Örnberg Andersson	d 25/6 1890 d 15/7 "	30 kr 97 öre 205 kronor	3,479 ass 3,504 ass
do	do	do	Aug. Johans son Mark å Co			
do	Christiania	do	E A Mohn	d 15/7 "	65 kr	5,303 rek
do	Göteborg	do	IO Wennerholm	d 28/7 "	75 kr	3,505 ass
do	do	do	Reinh Svensson	d 23/7 "	150 kr	3,506 ass
do	do	A T Larsson Resö	Aug Abrahams son	d 18/6 "	56 kr 73 öre	5,277 rek
do	Borås	L A Jansson	A Pettersson	d 6/4 "	150 kr	3,484 ass
do	do	do	do	d 5/8 "	300 kr	3,547 ass

De tre sist antecknade värdeförsändelserna till Aug Abrahamsson och A Pettersson har jag redan ersatt vederbörande afsändare, enär deras anspråk synts mig aldeles ostridiga, men af Ludvig Olssons reklamerade sex värdeförsändelser, har, efter hvad han sjelf tillkännagifvit, försändelsen till Örnberg et Andreasson å 30 kr 97 öre kommit adressaten tillhanda, hvadan och, som jag är fullt öfvertygad, att J O Nelssons reklamation af assbrevet till Augusta Andersson är aldeles obefogad, enär hon, som vid den tid brefvet skall hafva hitkommit, var min tjenstepiga, säkerligen sjelf hemtat värdeförsändelsen på poststationen utan qvitto, har jag ansett mig böra afvakta den snart förestående ransakningen med Stille, innan jag gör några vidare utbetalningar för uppgifven förskingring af värdebref. Ofvan bemälde Nelsson har reklamerat tre andra värdeförsändelser, som blifvit i stadgad ordning utqvitterade härifrån stationen och hvarå jemväl finns ordentliga qvittenser, hvilket antyder, att han i förlitande på de i tidningarna amnämnda oreda, som förekommit här på stationen, möjligen haft för afsigt att här utkräfvat ersättning för värdebref, som icke förkommit.

Såsom för Kongl Styrelsen redan är känt, har Stille förskingrat 42 kronor postsparbanksmedel, hvarjemte han äfven tillegnat sig prenumerationsafgifter å tidningar och två af mig afsända belopp med postanvisningar på omkring 30 kronor, hvilket allt jag redan godtgjort, prenumerationsafgifterna dock endast i den mån, prenumerationen blifvit styrkt.

Försändelsen till A E Mohn i Christiania af den 9/4 1890 torde postverket nödgas godtgöra, hvadan om denna försändelse utsänd löpsedel skall med dagens post afsändas till Reklamationskontoret. För alla Stilles öfriga tillgrepp står jag naturligtvis i ersättningsskyldighet.

De remitterade handlingarne varda härmed ödmjukast återställda.

Kragenäs & Lur den 24 Oktober 1890.

F D Carlborg

Bil Litt D

Till

Tanums Häradsrätt

Med anledning af det emot mig väckta åtal för tillgrepp af värdebref i Lur poststation får jag, då jag nu står i begrepp att aflägga en, så vidt i min förmåga står fullständig och sanningsenlig bekännelse öfver mina förseelser till en början angående mina personliga lefnadsförhållanden hänvisa till det af åklagaren företedda prestbevis samt dertill tilläggsägande:

Då jag våren 1875 utogs i Vexjö högre allmänna läroverk, hvarest jag sommaren 1883 aflade maturitetsexamen * (=mogenhetsexamen), innehade därpå Kondition till sommaren 1884 hos Brukspatron Tillberg å Storebro, hvarefter jag inskräfs såsom student vid Lunds universitet, der jag hösten 1885 aflade preliminärexamen och våren 1888 examen till rättegångsverken. I September samma år erhöj jag anställning hos Häradshöfding Carlborg såsom biträde å hans Kansli och ingick i mina göromål äfven att biträda Häradshöfding Carlborg vid skötandet af den befattning han innehade såsom föreståndare för poststationen i Lur; och hade jag jemväl vederbörligt förordnande att förestå sagda poststation under den tid åren 1889 och 1890 Carlborg bevistade riksdagarna, första gången enligt uppdrag af Herr Postmästaren i Qvistrum G E Rundberg, och andra gången efter hvad jag vill minnas af Kongl Generalpoststyrelsen, utan att dock vid någotdera tillfället säkerhet affordrades mig eller skriftligt förordnande meddelades mig.

Erkännande tillgreppen af samtliga i poststationen i Lur efter den 1 sept detta år reklamerade värdeförsändelser med undantag af ass brefvet till Örnberg / Andersson i Göteborg samt rek brefvet till augusta Andersson Kragenäs, hvilka båda vederbörligen postbehandlats, får jag beträffande de emot mig gjorda anmärkningarna vid handhafvandet af postsparbanken upplysa: att sedan vid ett tillfälle tio Kronor utbetalats till mig för insättning å motboken tillhörig E Jacobséns dotter och Kupong insatts och påstämplats, försummade jag att omedelbart till postsparbanksbyrån redovisa samma medel vid nästa insättning. Likaledes å tio kronor märkte jag min försummelse, hvarför jag insände till postsparbanksbyrån 20 kronor. Någon afsigt att tillägna mig berörda tio kronor förefanns ej således hos mig, utan hade olikheten emellan anteckningarna i motboken och journalerna endast sin grund i slarf. Då jag emellertid insåg att boken icke utan att anmärkning var att vänta, kunde uppvisas i Postsparbanken, sökte jag få boken dödad och ersatt genom ny sådan. Vid senare tillfälle, som dock, efter hvad jag vill minnas icke inträffade under den tid jag innehade förordnande att förestå poststationen, skedde 4 andra insättningar, hvardera å 10 kronor, hvilka icke redovisades i sparbanksjournalerna. Att sådant uraktläts skedde i afsigt att sedermera, sedan den gamla boken dödat, låta införa såväl dessa belopp som det öfriga i boken innestående i en ny. Att inbetala penningar för insättning i en motbok, hvilken icke utan risk kunde användas vid medelsuttagning ansåg jag gagnlöst. Af tillmötesgående emot åtskilliga andra motboksägare, utbetalade jag till dem omedelbart af dem uppsagda belopp och då dessa uppsägningar gälda allt hvad i böckerna innestod, blef och är jag egare till flera sådana böcker, i hvilka ännu innestå öfver 40 kronor. Jag vill hätmed hafva antydtt att jag beträffande Jacobséns motbok icke handlade i oredlig afsigt, utan egde i af mig inlösta motböcker tillgång för att verkställa utvexling af motbok åt Jacobsén. Hvad derefter beträffar Adolfssons barns båda motböcker, så insattes i maj 1889 ender tiden för mitt förordnande en krona å dem hvar, hvilka medel vederbörande redovisades i journalerna och afsändes utan att dock kuponger utsattes i motsböckerna, detta berodde derpå att kuponger å 1 kr för tillfället icke voro att tillgå i stationens kupongförråd, om hvilket förhållande jag äfven underrättade insättaren vid medlens aflemnande. Böckerna kvarlemnades i stationens vård, men insättningen af kuponger blef sedermera försummad, detta till en del beroende derpå att böckerna icke efterfrågades.

Beträffande bristen i frimärksmedel och prenumerationsmedel, får jag nämna att dessa balanser uppstått under den tid jag utan bemyndigande handhaft postgöromålen och att jag således för denna brist, hvars belopp jag nu icke kan uppgifva, icke torde kunna dragas till ansvar derest icke min förre principal* (=arbetsgivare) Häradshöfding Carlborg skulle sådant påyrka.

Härförutom vill jag tillägga, att jag icke kan anse det jag med mitt åtagande att någon tid förestå poststationen i Lur, dermed må uppfattas hafva bestridt en tjestemannabefattning, så att jag för under denna tid föröfvadt tillgrepp skulle vara underkastad ansvar enligt 25 Kap Strafflagen. Såsom tjänsteman inom posten torde ej andra kunna betraktas än de, som erhållit Generalpoststyrelsens fullmakt eller Konstitutorial å tjensten, äfvensom dessa vicarier, hvaremot en poststationsföreståndare ej kan tilldelas annan karaktär än som en postverkets kommissionär och med hänvisning till 37§ i gällande instruktion för poststationsföreståndare, kan jag ej inse, huruledes en person genom sitt åtagande att istället för poststationsföreståndare kortare eller längre tid "bestrida de till stationen hörande göromål", derigenom kan erhålla qvalifikationen af tjänsteman.

Under de två år, under hvilka åtalade brotten infalla har jag städse haft att kämpa med ekonomiska svårigheter, och då jag för att hjälpa mig undan stundens kraf tog min tillflykt till de handlingar, för hvilka jag nu står under åtal, så skedde detta likväl i lättsinnig förhoppning derom att jag framledes skulle blifva i tillfälle genom anförvantaers förmedling kunna på en gång godtgöra de ekonomiska följderna af hvad jag förbrukt.

I känsla af djup ånger, öfverlemnar jag min sak till Rättens bepröfvande, och då jag icke har vidare att yttra öfver denna bekännelse afvaktar jag med lifligast önskan, att Rätten vid detta tillfälle må afkunna min dom.

Hede den 31 Oktober 1890.

Axel Stille

Bil litt E

Till Kungl Generalpoststyrelsen

Vördsammast återopas min skrifvelse af den 1 jemte telegram af 3, 4 och 5 dennes om förskingring af värdebref vid poststationen i Lur.

Vid min ankomst till Lur den 2 dennes meddelade Häradshöfding Carlborg, att e o hofrättsnotarien A Stille, hvilken på uppdrag av Carlborg sedan september månad 1888 ensam handhaft göromålen som poststationsföreståndare i Lur, den 31 sistlidna augusti vid middagstiden afvikit, troligen med anledning deraf, att anmälan gjorts, det ett å Lur den 6 sistlidna Juli inlemnadt assurerat bref nr 3484, å 150 kronor till Pettersson, Borås, icke hade framkommit till adressorten.

=====

Inventering av poststationen företogs =====

Brefprotokoll, blankett 179, journalen å bl Nr 180, 181, 182, 183 och 184 jemte utdelningslista för tidningar, blankett nr 185, kunde icke påträffas för tiden från september 1888. Häradshöfding Carlborg förmenade dock att saknade journalerna och tidningsutdelningslistan blifvit af Stille förstörda före hans afvikande. Kuponger till inlemningsbevis, blankett nr 134b och 135 kunde ej heller påträffas.

=====

Tidningslistan upprättades efter prenumeranternas egna uppgifter så gott sig göra lät då endast få prenumeration-sqvitton kunde företes. Qvittenserna å värdebref ordnades för tiden från september 1888 intill och med augusti 1890. Jag har tagit i förvar qvittenserna för tiden från 10 januari till 1 juni innevarande år, under hvilken tid Stille var af Kungl Styrelsen förordnad förestå Lurs poststation. Öfrige qvittenser förvaras å poststationen.

I en låda, till hvilken Stille innehaft nyckeln och som genom Häradshöfding Carlborgs försorg uppbrutits, påträffades hos följande, vid undersökningen förseglade bundt med öppnade kuverter till assurerade bref m m, 8 st motböcker med postsparbanken, diverse ouppbrutna flere månader gamla bref till adressater vid Lur.

Sparbanksböckerna äro öfversända till postsparbanksbyrån för ränteberäkning. De öppnade breffen hafva öfverlemnats till vederbörande adressater.

Den 5 dennes påträffades i en cigarrlåda flera brutna kuponger till värdebrefsqvittenser, blanketten 134b och 135, endast delvis ifyllda under slutet af 1888 och år 1890. Då härtill kommer, att hvarken ankomstjournal eller brefprotokoll funnos, kunde vid undersökningen icke ens tillnärmelsevis utrönas tillgreppens omfång. Antagligt tyckes dock vara, att Stilles med sednare tillgrepp igensopat spåren efter äldre.

=====

Postkontoret i Qvistrum den 8 September 1890.

G E Rundberg

Dombok,

hållen vid urtima ting med Tanums härad å tingsstället Hede den 20 November 1890

Närvarande: undertecknad, vice Häradshöfding, af Kongl Msjt och Rikets Göta Hofrätt den 23 nästlidna Oktober tilförordnad särskild ordförande i Rätten, samt följande härades nämndemän nämligen:

Häradsdomaren Hans Carolusson i Ljungbytorp, Hans Andreasson i Unneberg, Anton Olsson i Knäm, Anders Eliasson i Hoghem, Carl Andreasson i Utby, Otto Carlsson i Bodal och August Olsson i Greby.

No 1**Ransakning med häktade e o Notarien Per Axel Rudolf Stille**

Då, jemlikt beslut vud urtima ting den 31 nästlidne Oktober, Häradsrätten nu till fortsatt handläggning företog ransakningen med häktade e o Notarien Per Axel Rudolf Stille, tilltalad för olofligt tillgrepp m m, infunno sig i åkl-agarens, Kronolänsmannen J A Hanssons närvaro, Herr Häradshöfdingen, Riddaren F D Carlborg och Herr vice Häradshöfdingen Victor Cornelius Melander från Stockholm, hvilken senare anmälde sig såsom ombud för Kongl Generalpoststyrelsen på grund af detta

"Utdrag af etc _____ **Bil litt A**

Derjemte tillstädeskommo på kallelse Ludvig Olsson i Lurstorps, C M Andreasson i Borrekärr, Malkolm Johansson i Östby, Lars Kristensson i Thorseröd och JE Bohlin i Hogar, alla dessa personligen, samt genom e o Notarien Per Arnander å Kragenäs såsom befull mäktigadt ombud A F Larsson i Resö, fjerdingsmannen Bernhard Sifversson i Gusgård, Mejeristen Emil Jacobsén i Lur, August Jonasson i Myren, Hans Olsson i Kihl och Martin Johansson i

Galtö; varande den af A T Larsson utfärdade fullmagten så lydande:

"Fullmakt för etc _____ **Bil litt B**

Tilltalade Stille blef för Rätten inställd genom fänggevaldiger P A Bergendahl från Uddevalla.

Utom förutnämnda personer hade, enligt af åklagaren nu företedda bevis, till inställelse vid Häradsrätten kallat Hans Andersson i Hessland, Ludvig Risp i Resö, Henrik Berntsson i Ek, Handlanden J O Nelson i Göteborg och Skomakaren Lundvall under Thorseröd, men lät ingen af dessa sig afhöra; skolande det emellertid här anmärkas, att Hans Andersson, Risp ock Henrik Berntsson å den dem ågångna kallelsen tecknat, att "de ej hade något att fordra å Lurs poststation", samt att, enligt intyg af stämningsmannen Hans Månsson och Anton Olsson i Knäm Lundvall förklarat sig "icke hafva förlorat något genom Stille".

Enligt bevis af fjerdingssmannen Bernhard Sifversson hade L A Jansson i Heljared, som vore gårdfarihandlande, ej kunnat med Kallelse anträffas.

Det vid förra ransakningstillfället förda protokollet upplästes och lemnades utan annan anmärkning, än att Häradshöfdingen Carlborg förmälte, det försakingringen af de medel, som Jacobsén för insättning i postsparbanken lemnat till Stille, skett ej under innevarande utan nästlidet år.

På derom af Häradshöfdingen Carlborg, i anledning af hvad tidningsreferat öfver förra ransakningen innehållit, framsteld fråga förklarade Stille, att han i September 1888 dagen efter sin ankomst till Kragenäs enligt egen önskan såsom förskott å den ersättning för vivre, som Stille i enlighet med den träffade öfverenskommelsen skulle utgifva, till Häradshöfdingen erlade ett hundra kronor, men att Stille, sedan han inom en månads förlopp blifvit andre biträde, icke vidare betalte någon dylik ersättning.

Bland de af åklagaren vid förra ransakningen ingifna handlingarne fans, utom de redan anmärkta, ett till Politikammaren i Kristiania den 10 sistlidne September aflåtet, sålunda lydande telegram:

"De tillgrepp af värdebref, hvarför notarien Stille blifvit af Konungens Befallningshafvare i Göteborg efterlyst numera betäckte; jag påfordrar därför icke hans efterspanande. Carlborg. Föreståndare för Poststationen i Lur."

Till förklaring af detta telegram uppgaf Häradshöfdingen Carlborg, att han den 7 sistl September från en Stilles broder Filosofie Doktor Arthur Stille erhållit ett telegram, hvari denne sade sig vilja godtgöra Häradshöfdingen, derest ej några åtgärder mot tilltalade Stille vidtoges, i anledning hvaraf Häradshöfdingen till Politikammaren aflär ofanintagna telegram, deri Häradshöfdingen, för att detsamma skulle medföra åsyftad verkan, uttryckligen förklarade, att tillgreppen blifvit betäckta, ehuru detta ej skett; och medgaf tilltalade Stille riktigheten häraf.

Till utvisande af, att Stille varit af Kongl Generalpoststyrelsen förordnad förestå Lurs poststation, ingaf Melander i afskrift en så lydanade handling:

"Till Postmästaren etc _____ **Bil Litt C**

Efter uppläsandet häraf sade Stille sig icke hafva blifvit på något annat sätt delgifven innehållet i denna skrifvelse, än att Postmästaren i Qvistrum å ett postkort, hvilket, enligt hvad Stille trodde, några dagar efter den 10 Januari ankommit till Lurs poststation, meddelat, att Häradshöfdingen Carlborgs ansökan bifallits; medgifvande emellertid Stille, att han då hade kännedom om, att genom berörda ansökan begärts förordnande af Stille att under den uppgifna tiden i Häradshöfdingens ställe förestå poststationen.

Med tillkännagifvande, att Häradshöfdingen numera till Ludvig Olsson i Lurstorps såsom ersättning för fyra af de från denne tillgripna penningebref utbetalat fyrahundraåttio kronor och med förmälan, att Ludvig Olssons bref till Reinhold Svensson i Häradshöfdingens till Kongl Generalpoststyrelsen aflåtna förklaring felaktigt angifvits hafva inlemnats den 28 i stället för den 23 Juli 1890, företedde Häradshöfdingen dels tre med hans namn undertecknade postqvitton nr 3504, 3505 och 3506, enligt hvilken å Lurs postanstalt till befordran inlemnats tre assurerade försändelser, en den 15 Juli 1890, adresserad till Aug. Johansson Mark i Göteborg och med angifvet värde af tvåhundra-fem kronor, samt två den 23 i samma månad och år, adresserade den ena till J O Wennerholm i Göteborg och med angifvet värde af sjuttiofem kronor och den andra till Svensson i Göteborg och med angifvet värde af etthundra-femtio kronor, dels ett med nr 5303 märkt, öfverlemnades med Häradshöfdingen Carlborgs namn undertecknad qvitto å en å Lurs postanstalt den 15 Juli 1890 till befordran inlemnad rekommenderad försändelse till E A Mohn i Kristiania, dels ock detta qvitto:

"För följande å Lurs poststation förkomna värdeförsändelser: ass no 3504 å 205 kr, ass nr 3506 å 150 kr, ass nr 3505 å 75 kr, rek no 5303, 50, har jag denna dag erhållit full godtgörelse med kr Fyrahundraåttio kronor /480/ som erkänne Lurs poststation den 12 Nov 1890

Ludvig Olsson

Bevittnas: Ferd Pontén, Per Arnander"

Ludvig Olsson, som uppgaf, att rekommenderade brevet till Mohn innehållit sextiofem kronor, hvilket Stille äfven vidgick, vitsordade, att han blifvit på sätt hans ofvanintaga qvitto angäfvde, af Häradshöfdingen Carlberg godtgjort, men yrkade nu jemväl ersättning för de af honom för förutanmärkta fyra försändelser erlagda postporton, hvilka Stille medgaf sig hafva mottagit men för egen del behållit.

Sedan Stille, då qvitto å brevet till Wennerholm ej innehöll något derom, förmält, att befodringsafgiften för samma bref utgjort 50 öre, samt det antecknats, att berörda afgift för de försändelser, de tre öfriga qvittona afsågo, varit

en krona 40 öre, erlade Häradshöfdingen nu till Ludvig Olsson en krona 90 öre.

Till ådaläggande af, att Häradshöfdingen, på sätt han vid förra ransakningstillfället uppgifvit, ersatt L A Jansson i Heljared och A T Larsson i Resö, ingaf Häradshöfdingen vidare tre med hans namn undertecknade postqvitton, de två, märkta med nr 3484 och 3547, å tvenne på postanstalten i Lur den 6 Juli och 5 Aug 1890 till befordran inlemnade assurerade försändelser till A Petersson i Borås med angifvet värde af respektive etthundrafemtio och trehundra kronor, samt det tredje, försedt med nr 5277, å en likaledes å sagda postanstalt den 18 Juni 1890 till befordran inlemnad rekommenderad försändelse till Aug. Abrahamsson i Göteborg.

På fråga förklarade Stille sig medgifva, att Häradshöfdingen Carlborg ersatt ej mindre Ludvig Olssons förutnämnde 480 kronor än äfven L A Jansson 450 kronor och A T Larsson 50 kronor.

Till upplysning om förhållandet med det för 150 kronor assurerade brefvet till Mohn, angående tiden för hvars inlemnande å poststationen icke någon tillförlitlig utredning kunnat vid föregående ransakningstillfälle vinnas, uppgaf Ludvig Olsson, att sedan enligt hvad en af honom vid Rätten medhafdt s k fakturabok, deri han förtecknat alla af honom i år afsända värdebref, utvisade, Ludvig Olsson den 30 Mars 1890 å Lurs postanstalt till befordran inlemnadt en för 160 kronor assurerad försändelse till Mohn, Ludvig Olsson derefter icke afsändt något värdebref till denne förrän den 8 sistlidne Juni, då Ludvig Olsson å poststationen inlemnadt en för 150 kronor assurerad försändelse, hvilken emellertid ej framkommit till adressaten, ingifvande Ludvig Olsson det å sistnämnda försändelsen medhafda postqvitto, hvilket, försedt med nr 3471, var undertecknad med Häradshöfdingen Carlborgs namn, tilläggande Ludvig Olsson, att hans vid reklamationen gjorda uppgift, att brefvet inlemnats den 9 April 1890, härrört deraf, att datumstämpeln å berörda postqvitto, såsom detta jemväl utvisade, vore synnerligen otydlig.

Häradshöfdingen Carlborg förklarade, att då det ? Nu utrönts, att ifrågavarande försändelse till befordran inlemnats å tid, då Häradshöfdingen sjelf varit ansvarig för stationens skötsel, han vore villig godtgöra Ludvig Olsson jemväl det ur denna försändelse tillgripna belopp.

Med anledning af att Ludvig Olsson förmålt sig hafva swn 30 Mars 1890 å poststationen inlemnadt till befordran ett för 160 kronor assureradt bref till Mohn påpekade Melander, med företeende af fyra bundtar från poststationen i Lur afsända postkartor, omfattande tiden från och med den 2 Januari till och med den 29 Juni 1890, att enligt dessa kartor icke någon värdeförsändelse till Mohn afgått från Lur den 30 Mars eller någon af de närmaste dagarne derefter, men att deremot en den 14 April 1890 afstämplad karta upptog en för 160 kronor assurerad försändelse till Mohn i Kristiania.

Hörd angående denna omständighet erkände Stille, att sedan Ludvig Olsson, antagligen den af honom uppgifna dagen den 30 Mars 1890, å poststationen till befordran inlemnadt ett till Mohn adresseradt bref med angifvet värde af 160 kronor, Stille, som lemnadt qvitto å brefvet, öppnat detsamma och tillegnat sig deri inneslutna penningar till sagda belopp; sägande Stille, att orsaken hvarföre han begått dett atillgrepp troligen varit den, att han, som den första veckan i April skulle till postkontoret i Qvistrum afgifva redovisning för de under föregående kvartalet i förskott bekomna frimärken m m och dervid leverera 70 å 80 kronor, saknat tillgångar dertill; samt att Stille den 14 April afsändt tillgripna beloppet jemte Ludvig Olssons skrifvelse till Mohn.

Ludvig Olsson vitsordade, att Mohn erhållit ifrågavarande penningbelopp.

Vidkommande det af Stille tillgripna brefvet till Andresen förmålte Ludvig Olsson, efter genomseende af den här ofvan nämnda fakturaboken, att detta bref blifvit af honom å Lurs poststation inlemnadt den 23 Mars 1890.

Uti en af Häradshöfdingen Carlborg nu företedd s k kupongbok till qvitton å assurerade försändelser, som under år 1890 inlemnats å Lurs postanstalt, funnos å badet nr 3384 införda följande uppgifter: "adressort: Charlottenberg, adressat: Andresen: värdebelp: 200 kr; afsändare L Olsson: datum för afsändandet: 24/3; befodringsväg: Qv", hvaremot de af Melander ingifna postkartorna icke utmärkte, att någon värdeförsändelse till Andresen afgått förrän den 5 April 1890, i det att en då i Lur afstämplad, till Strömstad expedierad karta upptog en dylik, för 200 kronor assurerad försändelse, hvars inlemningsnummer dock angifvits vara 3390.

Stille medgaf riktigheten af Ludvig Olssons uppgift angående tiden för ifrågavarande brefs inlemnande samt förklarade, med vidhållande af sin förut aflagda bekännelse, att han först den 5 April, såsom kartan utvisade, afsändt beloppet, hvilket Ludvig Olsson jemväl förmålte hefva framkommit till Andresen.

Hvad härefter angick det af Stille brutna brefvet till Kongl Generalpoststyrelsen upplyste Melander, att enligt hos Kungl Styrelsen förda diarium brefvet ankommit den 29 Januari 1890, hvarjemte det skulle antecknas, att en dylik försändelse fans upptagen å en den 26 i samma månad i Lur afstämplad postkarta.

I anledning häraf förmålte Stille, att sagda bref inlemnats den 26 Januari samt att den afgått natten emellan den 26 och 27 Januari.

Beträffande den till The Singer Manufacturing & Co i Göteborg ställda postanvisningen uppgaf Melander, att han på gjord förfrågan hos adressaten fått det svar, att samtliga de postanvisningsbelopp, som enligt det i protokollet öfver förra ransakningen intagne bref blifvit af Hans Andersson i Hessland afsända, kommit adressaten tillhanda. Nu ånya tillspord angående orsaken till att han brutit Hans Anderssons ofvananmärkta bref, vidhöll Stille hvad han i sådant afseende vid sista rättgångstillfället uppgifvit.

I fråga om det af Stille brutna assurerade brefvet till sysslomannen vid Hospitalet å Hisingen Alf Forsberg anförde C M Andersson i Borrekärr, att han, som vore ordförande i Lurs sockens kommunalnämnd, å dennes vägnar någon af de första dagarne i Januari 1890 före den 10 i månaden, inlemnadt berörda bref å postanstalten i Lur, dervid Stille, som mottagit brefvet, i Häradshöfdingen Carlborgs namn utfärdadt qvitto å detsamma; att då C M Andersson, som af Forsberg begärdt qvitto å de insända penningarna, ej erhöill något sådant, C M Andersson skrifvit till Forsberg

med förfrågan angående orsaken dertill; samt att CM Andersson, utan att dock få något svar å denna sin förfrågan, slutligen någon dag efter den 15 Februari bekom qvitto från hospitalet.

Enligt en den 26 Januari 1890 i Lur afstämplad postkarta hade derifrån sagde dag afgått en till Forsberg, Göteborg, adresserad försändelse med angifvet värde af 90 kronor 50 öre; och uppgaf Stille, som icke ville bestrida riktigheten af CM Anderssons uppgift angående tiden för brefvets inlemnande, att sedan han, på sätt han förut erkänt, tillgripit deri inneslutne penningar, han den 26 Januari afsändt beloppet till adressaten.

Till upplysning angående brefvet från Ludvig Risp i Resö till J A Odehn i Göteborg återopade Melander en i Lur den 1 Mars 1890 afstämplad postkarta, hvarå fans upptagen en till Odehn i Göteborg adresserad försändelse, hvars inlemningsnummer angifvits vara 3363 och som assurerats för etthundratrettio två kronor 21 öre; och förmälte Stille, att denna försändelse vare den som Stille, sedan han uppbrutit det af Risp någon tid förut inlemnade, för nyssnämnda belopp assurerade brefvet till Odehn, derefter afsändt till denne.

Af den utaf Häradshöfdingen Carlborg företedda kupongboken inhemtades, att å två blad i densamma, det ena med nr 3356 och det andra med nr 3363, funnos införda uppgifter, utmärkande att å postanstalten i Lur af Risp inlemnats till Odehn i Göteborg adresserade, för 132 kr 21 öre assurerade bref, angifvande det första bladet, som vore öfverkorsadt, att derå omnämnda försändelse såväl inlemnats som afgått någon 23 Februari 1890, och bladet nr 3363, som ej innehöll någon uppgift angående inlemningsdatum, att försändelsen afgått den 28 Februari.

Hörd häröfver förmälte Stille, att dessa uppgifter i kupongboken afsågo ifrågavarande värdebref från Risp, hvilket af honom inlemnats till befordran den 23 Februari, på sätt bladet nr 3356 utmärkt.

Med afseende å det för 230 kronor assurerade brefvet till Hypoteksföreningen i Göteborg uppgaf Malkolm Johansson, att han till befordran inlemnats detsamma å poststationen, men att han nu ej kunde lemna någon upplysning angående tiden därför, enär han icke medhade det vid försändelsens inlemnande erhållan postqvittot; sägande Malkolm Johansson, att penningebeloppet kommit Hypoteksföreningen tillhanda.

Åm bladet nr 3433 i förut anmärkta kupongbok funnos följande uppgifter: "adressort: Göteborg; adressat: Hyp. Föreningen; värdebelopp: 230 kr; inlemningsdatum: 11/5 1890; afsändare: M. Johansson; datum för afsändandet: 12/5".

Stille förklarade, att den försändelse, som dessa uppgifter afsågo, vore ifrågavarande af honom tillgripna, hvilka, enligt hvad kupongboken angäfvde, inlemnats den 11 Maj 1890, samt att, på sätt det af en i Lur den 17 i samma månad afstämplad postkarta, upptagande ett för 230 kronor assurerat bref till Hypoteksföreningen i Göteborg, framginge, Stille sistsagde dag afsändt beloppet till adressaten.

Beträffande det för 123 kronor assurerade brefvet från Henrik Berntsson i Ek till Hypoteksföreningen anmärkte Melander, att enligt två postkartor, afstämplade i Lur den ena den 17 Maj och den andra den 28 Maj 1890, hade från poststationen afgått två för samma belopp, 123 kr, assurerade försändelser till Hypoteksföreningen i Göteborg, den ena med inlemningsnummer 3438 och den andra med nr 3457.

I anledning häraf sade Stille sig icke kunna bestämdt uppgifva, hvilkendera af dessa försändelser afsågo den af Henrik Berntsson inlemnade, men trodde han det vara den med nr 3457 betecknade, som afgått den 28 Maj.

Då det härefter påpekades, att å kupongbladet nr 3438 voro införda uppgifter angående Henrik Berntssons försändelse, hvilken enligt samma uppgifter skulle inlemnats den 14 Maj 1890, förklarade Stille, att det icke vore att rätta sig efter, med hvad nummer en försändelse betecknats å kartan, enär Stille derå icke alltid gifvit en försändelse samma nummer, som det i kupongblad hade, hvarå uppgiften om försändelsen införts, hvilket dock rätteligen skolat ske.

I fråga om Ludvig Olssons bref den 15 Juli 1890 till Olof Lundgren påstod Stille nu, att orsaken hvarför han brutit detsamma icke varit att förekomma upptäckt af något tillgrepp, då Stille ej tillegnat sig penningar ur något bref från Ludvig Olsson till Lundgren, utan hade nämnfa bref förmodligen blifvit strax efter dess inlemnande förlagdt, och då det sedermera igenfunnits, hade Stille ansett det vara för gammalt att afsända samt af nyfikenhet brutit det. Ludvig Olsson, som förmälte, att han icke före inlemnandet af ofvanberörda bref afsändt några penningar till Lundgren, sade sig ej vilja föra någon talan mot Stille för det han öppnat sagda bref.

Vidkommande härefter den för 150 kronor assurerade försändelse till Hypoteksföreningen uppgaf C M Andersson, att han skrifvit adressen å kuvertet till densamma, men att han ej kunde erinra sig, huruvida han inlemnats försändelsen för egen räkning eller efter uppdrag af någon annan, och ej heller tiden för inlemnandet i vidare mån, än att detta skett kort före en nästliden vår hållen allmän stämma för uppbörd i Hypoteksföreningen.

I anledning häraf upplyste Häradshöfdingen Carlborg, som vore ledamot i Hypoteksföreningens direktion, att fyra allmänna uppbördsstämmor hållas årligen, nämligen mellan den 9 och 20 i hvarje af månaderna Februari, Maj, Augusti och November.

En den 28 Maj 1890 i Lur afstämplat postkort utvisade, att då afgått en till Hypoteksföreningen i Göteborg adresserad, för 150 kronor assurerad försändelse; och förmälte Stille, att han då afsändt sagda belopp, som han några dagar förut tillgripit ur ifrågavarande, af C M Andersson inlemnade bref, hvarå denna erhållit vederbörligt qvitto. Tillsport angående förhållandet med den till Ström adresserade försändelsen uppgaf Arnander, att Sifversson sagt sig ej kunna påminna sig, huruvida han lemnat Stille kuvertet till berörda försändelse, men att det vore möjligt att så skett.

Såväl åklagaren som Häradshöfdingen Carlborg förklarade sig hålla för troligt, att Stilles derom vid förra ransakningstillfället hafda uppgifter vore öfverensstämmande med verkliga förhållandet, då samtliga de penningebref, som Stille öfvertygats om att hafva brutit, blifvit å Lurs poststation till befordran derifrån inlemnade, och des-

sutom icke någon reklamation rörande brefvet till Ström egt rum; och ville de därför liksom Poststyrelsens ombud icke i frågan om detta bref framställa något yrkande mot Stille.

Vidkommande den från Amsterdam afsända postanvisningen upplyste Melander, att, enligt de till Kongl Poststyrelsen inkomna granskade räkenskaper för tiden till och med September månad innevarande år, postanvisningens belopp ej blifvit i dessa affördt såsom utbetaldt; på grund heraf såväl Melander som åklagaren ansågo ej något tillgrepp af Stille här föreligga.

Med afseende å brefvet till Tanums Kronolänsmanskonto förmalte åklagaren, att, enligt hvad han inhemtat, sagda bref å Lurs poststation inlemnats den 14 sistlidne Mars, hvilket Stille vitsordade, samt att penningarna kommit åklagaren tillhanda den 24 i samma månad.

I anledning af framställda frågor anförde härpå Stille, att de belopp, som han, efter att hafva, på sätt han erkänt, brutit åtskilliga bref och tillegnat sig deri innehållande penningar, sedermera afsändt till adressaterna, utgjorts af medel, som han tillgripit ur andra bref; att han ej kunde erinra sig, vare sig om han föröfvat någon stöld ur bref för den dag, då han tillgripit det af C M Andersson inlemnade brefvet till Hisingens hospital eller om han begått något ytterligare tillgrepp än de af honom erkända; att tillgreppen skett antingen samma dag eller dagen efter det brefven till befordran inlemnats; att samtliga de bref havrut Stille tillgripit penningar, varit förseglade; samt att Stille, hvilken Häradshöfdingen Carlborg jemväl intygade, icke bekommit någon särskild ersättning för sin befattning med postgöromålen under den tid Stille varit t f stationsföreståndare.

Ludvig Olsson, som uppgaf, att det af honom afsända brefet till Örnberg & Andersson behörigen framkommit, till följd hvaraf åklagaren och Melander sade sig icke hafva något yrkande att i afseende å detta bref framställa, förklarade, att han icke från de personer, till hvilka han afsändt penningebref fått något meddelande om, att det dröjt mer än tillbörligt länge med brefvens framkomst, hvadan Ludvig Olsson ej hade anledning misstänka, att Stille brutit eller tillegnat sig penningar ur flera af Ludvig Olsson till befordran inlemnade bref än de under ransakningen omnämnda.

Sedan Melander upplyst, att, på sätt jemväl af nu gällande instruktion för poststationsföreståndare inhemtades, vid poststation skola föras, bland annat, en journal öfver ankomna, till stationen adresserade värdeförsändelser, ett s k brefprotokoll, hvilket, utgörande en afskrift af postkartorna, skall upptaga specificerad förteckning å alla dylika försändelser, som till befordran å poststationen inlemnats, samt en tidningsjournal, deri hvarje å poststationen verkställd tidningsrequisition omedelbart skall införas, företedde Häradshöfdingen Carlborg dels journal, omfattande tiden från och med den 2 Oktober till och med den 9 Nov 1889, öfver de till poststationen i Lur ankomna, dit adresserade värdeförsändelser, dels s k debiteringsjournaler, upptagande redovisning för de oguldna posrtor, hvarmed till Lurs poststation under 3 och 4 qvartalen 1889 samt 1 och 2 qvartalen 1890 ankomna ofrankerade eller ofullständigt frankerade försändelser belagts, dels ock en tidningsjournal, innehållande uppgift på tidningar, som requirerats den 28 och 30 December 1889; sägande Häradshöfdingen, att icke några andra journaler än de nu anmärkta, afseende den tid, hvarunder Stille varit biträde hos Häradshöfdingen, kunnat påträffas; och förmalde Arnander, att dessa journaler funnits inlagda bland en del äldre sådana, liggande under en byrå i det rum, som Stille bebodt och i hvilket, enligt hvad Häradshöfdingen Carlborg upplyste, postsakerna varit förvarade.

Härefter hörd uppgaf Stille, med förnekande af att han förstört några journaler, att han icke fört några andra än de i målet företedda; samt att orsaken härtill varit, beträffande brefjournalerna, den att enär posten skulle exppedieras om nätterna, Stille för att slippa mera nattvak än som var alldeles nödvändigt beslutat att på en gång vid hvarje qvartals slut göra föreskrifna införingar i journalerna, hvilket emellertid till följd af rådande brådska med andra göromål ej heller kommit att ske.

Vidkommande de ouppbrutna bref, som enligt hvad Postmästaren Rundbergs rapport till Kungl Generalpoststyrelsen innehölle, påträffats en af Stille disponerad låda, uppgaf Stille, på fråga af Melander, att han icke kunde erinra sig, till hvilka personer dessa bref, som ej utgjorts av värdebref, varit adresserade; att orsaken hvarföre berörda bref icke blifvit tillställda vederbörande adressater varit, åtminstone beträffande en del af brefven, att adressaterna varit för Stille okända, hvarförutan åtskillige af dessa bref ankommit till Lur med posten näst före Stilles afvikande och således ej hunnit af honom utdelas, hvilket jemväl Häradshöfdingen Carlborg intygade; tilläggande Häradshöfdingen, att bland brefven, hvilkas adressater Häradshöfdingen för öfrigt ej erinrade sig, funnits 7 eller 8 delvis gamla till Ludvig Olsson i Lurstorp, några till personer i Resö och tre temligen gamla bref till Stille sjelf; och vore det, enligt Häradshöfdingens förmenande omöjligt vidare utreda, till hvem ifrågavarande bref varit adresserade. Ludvig Olsson sade sig ej komma ihåg vare sig afsändarna af eller innehållet i de till honom adresserade brefven; och ville han ej framställa något yrkande mot Stille med afseende å desamma.

På gifven anledning förklarade Melander sig ej vilja påstå, att de öppnade bref, som af Stille kvarhållits, ankommit under den tid Stille varit t f poststationsföreståndare.

Häradshöfdingen Carlborg uppgaf härpå, efter derom framställda frågor, att, såsom jemväl förutnämnda instruktion utvisade, poststationföreståndare eger, efter requisition, från den öfverordnade postanstalten på kredit bekomma frimärken m.m. till visst belopp, att, enligt gällande reglemente för tjenstgöringen å postsparbankskontoret, som är förenadt med poststation, postsparbankskontoret eger på enahanda sätt från den öfverordnade postanstalten i förskott erhålla qvittenskuponer till erforderlig mängd; att för såväl frimärken som qvittenskuponer redovisning skall af poststationsföreståndaren för hvarje kvartal afgifvas till postanstalt, hvarifrån dessa bekommit; att det förråd af frimärken och qvittenskuponer, som Häradshöfdingen från postkontoret i Qvistrum erhållit, af Häradshöfdingen anförtrots i Stilles vård att af honom förvaltas; att de två kronor, som kusken Adolfs-

son lemnat för insättning i postsparbanken, icke af Stille förskingrats, utan, såsom ock af en journal öfver de vod poststationen i Lur verkställda insättningar framginge, behörigen redovisats och af postmästaren i Qvistrum qvitterats; att berörda medel i Häradshöfdingens vid förra ransakningen ingifna skrift upptagits såsom förskingrade, enär Häradshöfdingen då trott förskingring föreligga äfven i detta fall; samt att något postqvitto icke utfäddats å de belopp, som Häradshöfdingen lemnat Stille för att medelst postanvisning sändas till Adolf Meyer & Co och L Afzelius.

Efter antecknandet häraf företedde Arnander Mejeristeen Jacobsén motbok med postsparbanken; och utvisade denna bok, att Jacobsén verktstält insättningar den 3 och 31 Juli, 31 Augusti, 30 Oktober och 23 November 1889, hvarje gång till belopp af tio kronor, samt att qvittenskuponger, motsvarande dessa belopp, i motboken anbringats; och uppgaf Häradshöfdingen såsom äfven Stille vidgick, att det var de genom dessas insättningar influtne medel, med undantag af de den 31 Augusti insatte tio kronor, som Stille, hvilken mottagit penningarne och jemväl anbringat qvittenskuponger, underlåtit redovisa.

Till ådagaläggande af att Häradshöfdingen inbetalt medlen till Postsparbanksbyrån ingaf Häradshöfdingen ett så lydande qvitto:

"Till Postsparbanksbyrån levereras på grund af Kungl. Generalpoststyrelsens Kommunikationsresolution den 8 September 1890 (dnr 1807a):

*Sparbanksmedel, afseende fyra vid postanstalten i Lur
verkställda insättningar å motboken r 28115 ser a -----40.-*

*Räntemedel: ränta å 40 kr å 4 % för år eller 4/9 öre för
dag, räknadt å hvarje 10 krona, från och med den 3*

*Juli, d 31 Juli, d 30 Oktober samt d 23 Nov 1889 till och med
nedanskrifven dag -----1:72*

Summa 41:72

Postanstalten i Lur den 7 Oktober 1890. F D Carlborg

Qvitteras. Stockholm, i Postsparbanksbyrån, den 11 Okt 1890

Axel Malm. Annot. Berg."

och medgaf Stille riktigheten at detta qvitto.

Beträffande prenumerationsafgifter upplyste Melander, att dylika afgifter, som erlagts å poststation, skola jemte tidningsrequisitionerna omdelbart derefter från stationen insändas i assureradt bref till vederbörande postkonto, som sedan har att å vissa bestämda tider i hvarje månad redovisa de sålunda influtna medlen till hufvudpostkassan i Stockholm, men att deremot sjelfva tidningsrequisitionen från postkontoret sändes till postanstalten i den ort, der tidningen utgifves, hvilken postanstalt till tidningsredaktionen utbetalas prenumerationsmedlens belopp, dock med afdrag och befordringsafgiften för tidningen.

Till beriktigande af och såsom tillägg till sitt vid förra rättegångstillfället aflagda vittnesmål anhöll Arnander härpå få uppgifva, att Häradshöfdingen Carlborg för fjerde kvartalet i år på egen bekostnad requirerat åt fjerdingsmannen Sifversson af Bohuslänningen endast ett exemplar samt dessutom ett exemplar af samma tidning åt hvardera af Martin Johansson i Galtö och Hans Isaksson i Resö, hvilka jemväl styrkt sig hafva förut verkställt prenumeration å tidningen till årets slut men vid fjerde kvartalets ingång ej bekommit densamma; samt att August Jonasson i Myren, som icke kunnat styrka sin uppgift om helårsprenumeration å Svenska Veckobladet, sjelf requirerat tidningen för fjerde kvartalet.

Häradshöfdingen Carlborg vitsordade riktigheten af hvad Arnander sålunda intygat, hvarjemte Häradshöfdingen förmälte, att han äfven åt Ludvig Olsson i Lurstorp, enär denne med qvitto visat, att han förut i år prenumererat å Bohuslänningen för fjerde kvartalet, men tidningen det oaktat då uteblifvit, på egen bekostnad requirerat densamma; sägande Ludvig Olsson, att han prenumererat på nämnda kvartalsvis.

Det upplystes och antecknades, att priset å Bohuslänningen för ett kvartal utgör en krona 75 öre.

Lars Kristensson och Bohlin sade sig jemväl hafva för hela år 1890 hvar för sig prenumererat å Bohuslänningen, hvilket skett någon gång dag emellan sistlidet års Jul och nyår. Emmelertid hade de, som erlagt prenumerationsafgift för hela året, icke erhållit tidningar för sista kvartalet; och yrkade de att blifva godtgjorda för den förlust, de sålunda tillskyndats.

Stille medgaf riktigheten af Lars Kristenssons och Bohlins uppgifter, äfvensom att Ludvig Olsson prenumererat å Bohuslänningen för fjerde kvartalet, hvilket skett någon dag i Augusti månad; men påstod, att han åt Ludvig Olsson behörigen requirerat tidningen, förmenande Stille att det, då ingen tidningsjournal förts, vore omöjligt att i alla fall bestämdt afgöra, från hvilka personer prenumerationsmedel af honom tillgripits, enär af samma tidning ankommo till poststationen en mängd exemplar, och det sålunda kunnat inträffa, att då vid fjerde kvartalets början endast en del exemplar af en tidning anlände, desamma utdelats till personer, från hvilka prenumerationsmedel tillgripits och tvärtom. Emellertid vidgick Stille, att samtliga de personer, åt hvilka Häradshöfdingen Carlborg uppgifvit sig hafva på egen bekostnad för årets sista kvartal verkställt requisition af tidningar, förut sjelfve för sagda tid prenumererat å samma tidningar, äfvensom att de af Stille tillgripne prenumerationsmedlen uppgingo åtminstone till belopp motsvarande hvad Häradshöfdingen Carlborg, hvars uppgifter om gjorda tidningsrequisitioner Stille förklarade sig medgifva, sålunda redan utbetalt och til äfventyrs kunde komma att utbetala till Lars Kristensson och

Bohlin för de från dem tillgripne medlen; tilläggande Stille, på fråga, att de prenumerationsmedel, han ej tilllegnat sig, genast efter inbetalandet af honom sändes i assurerat bref till postkontoret i Qvistrum.

I anledning af Lars Kristenssons och Bohlins ersättningsyrkanden och då Stille vitsordat, att desse personer prenumererat på Bohusläningen till årets slut, sade Häradshöfdingen Carlborg sig vara villig godtgöra Kristensson och Bohlin tidningens pris för fjerde kvartalet; vid hvilket förhållande Kristensson och Bohlin tillkännagåfvo, att de icke ville föra någon talan mot Stille.

Jemväl Arnander, å sina hufvudmäns vägnat, samt Ludvig Olsson, C M Andersson och Malkolm Johansson förklarade, att de icke mot Stille framställde något påstående.

Åklagaren öfverlemnade härpå målet till afgörande, under yrkande, att som Stille erkänt, att han dels ur bref, som på poststationen i Lur till befordran inlemnats, tillgripit penningar dels och eljest tilllegnat sig och förskingrat åtskilliga medel, Stille för hvad han sålunda låtit komma sig till last måtte ådömas ansvar enligt 20 Kapitlet 4§ Strafflagen samt, för de brott han begått under tid han varit till poststationsföreståndare, äfven enligt 25 Kap 11 och 12 §§ samma lag; hvarförutan åklagaren yrkade åläggande för Stille att ersätta Kongl Majt och Kronan med 54 kronor 97 öre enligt följande af åklagaren nu ingifna handlingar, näml

dels denna skrifvelse:

"Till kronolänsmannen etc _____ **Bil litt D**

dels två från Amtmannen* i Smaalenen** till Konungens Bfhde i länet öfversända så lydande räkningar:

"Regning vedkommande Per Axel Rudolf Stille, der, som sigtil for tyveri hos Herredshöfding Carlborg i Bohuslän, har hensiddit i Varetaegtsarrest fra 8de till 15de Oktober 1890

7 dagars Forpleining á Kr. 0.80 _____ Kr 5:60

Sarpsborgs Distriktsfængsel 16 Oktober 1890

S Andersen

Regningens Rigtighet efter Varetaegtsprotokollen attesteras

Sarpsborgs Byfogedkontor 22 Okrober 1890

Falck Ytter"

"Regning ofver Tilkommende i Anledning af, at jeg under 14de dennes efter Herr Politimester Conradis Andre har transporterat Per Axel Rudolf Stille fra Sarpsborg till Udevalla per Jernbane

a) for fangen: fra Sarpsborg till Udevalla _____ Kr 8.65

Forpleining _____ 0.30

Kr 8.95

b) For Fangeföreren fra Sarpsborg till Udevalla

189 klm á Kr 0,09 pr kl _____ 17.01

Fra Udevalla till Sarpsborg _____ 17.01

Diet for 2 Dögn á Kr 3.20 _____ 6.40

Kr 49:37

Sarpsborg 17de Oktober 1890

C Thorén, Politioverkonstabel

Anförte Transport er beordret af Undertegnede efter Begje.....

Därefter oläsligt pga att texten är skymd av annat dokument. Fortsätter sedan

.....till Mohn samt till Lars Kristensson och Bohlin; och ville Häradshöfdingen slutligen hafva såsom en förmildrande omständighet framhållit det planlösa sätt, hvarpå Stille vid föröfvandet af sina tillgrepp syntes hafva gått till väga.

Jemte det Melander förenade sig med åklagaren i dennes ansvarsyrkande, påstod Melander ansvar å Stille äfven enligt 22 Kap 10§ Strafflagen, men då Häradshöfdingen Carlborg förbundit sig att godtgöra jemväl de af Stille tillgripna belopp, som Häradshöfdingen icke redan betalt, förmälte Melander sig icke hafva något ersättningsyrkande att mot Stille framställa.

Stille sade sig icke hafva något att erinra mot de framställda ersättningsanspråken, hvaremot han ansåg åklagaren icke vara behörig föra ansvarstalan rörande andra Stilles förbrytelser än tillgreppen af värdebref, åberopande Stille, med anledning af yrkandet om ansvar för tjenstefel, hvad han i sin vid förra ransakningen ingifna skrift anført. För öfrigt hade Stille icke något vidare att andraga utan öfverlemnade jemväl för sin del målet till Häradsrättens pöfning.

I enlighet med meddeladt förständigande afkunnade Häradsrätten senare på dagen, efter enskild öfverläggning, för parterne följande

Utslag

Häradsrätten har af hvad under ransakningen förekommit inhemtat, att sedan tilltalade Stille i September månad

* styrande ämbetsman i ett amt ung. län (i Norge)

** region i närheten av Askim, Norge

1888 blifvit anställd såsom juridiskt biträde hos Häradshöfdingen F D Carlborg, hvilken genom kontrakt den 15 Februari 1879 med Kongl Generalpoststyrelsen antagits till föreståndare för poststationen i Lur, Stille efter omkring en månads förlopp af Häradshöfdingen Carlborg erhållit uppdrag att i allo sköta göromålen vid poststationen samt bemyndigande att i Häradshöfdingens namn utfärda qvittan å de värdeförsändelser och penningar, som kunde å poststationen till befordran eller eljest inlemnas; att Stille på grund häraf å Häradshöfding Carlborgs vägnar under den tid, poststationens skötsel ålegat honom, mottagit de å stationen för befordran inlemnade försändelser och penningebelopp samt derå, derest sådant erfordrats, i Häradshöfdingens namn meddelat vederbörliga qvittan; att Stille derjemte fått åt sig och Häradshöfdingen till förvar och förvaltning anförtrodda de förråd af frimärken och qvittenskuponger, som Häradshöfdingen på requisition från postkontoret i Qvistrum på kredit erhållit; samt att Stille varit af Kongl Generalpoststyrelsen förordnad att under tiden från och med den 10 Januari till och med den 31 Maj 1890 i Häradshöfding Carlborgs ställe förestå Lurs poststation.

Hvad nu angår de mot Stille framställda ansvarsyrkanden, så ehuru Stille vidgått, dels att, sedan han af Mejeristen E Jacobsen för insättning i postsparbanken mottagit hvardera af dagarne den 3 och 31 Juli, 30 Oktober och 23 November 1889 tio kronor och jemväl i Jacobsens motbok med postsparbankens anbragt qvittenskuponger, motsvarande dessa belopp, han underlåtit att till Häradshöfdingen Carlborg vare sig omedelbarligen eller genom insändande till vederbörande postkontor redovisar dessa medel utan förskingrat desamma, hvilka med ränta af Häradshöfdingen Carlborg derefter guldats med fyratioen kronor 72 öre, dels att Stille af det honom utaf Häradshöfdingen anförtrodda frimärkesförrådet under Juli och Augusti månader detta år försnillat för ett värde af ett-hundranio kronor 30 öre, dels ock att Stille, efter det Häradshöfding Carlborg öfverlämnat åt honom den 23 Juli 1890 thugofyra kronor 48 öre och ungefär samtidigt dermed sex kronor 70 öre med uppdrag att medelst postanvisning öfversända beloppen till uppgifne adressater, ej fullgjort detta uppdrag utan behållit och förskingrat penningarna likväl och som hvad Stille i dessa afseenden låtit komma sig till last icke är att annorlunda anse än såsom brott enligt 22 Kapitlet 11 § Strafflagen; fördenskull och emedan sådant brott ej må åtalas af annan än målsägande, men Häradshöfding Carlborg, mot hvilken dessa förbrytelser måste, på grund af hvad under ransakningen upplysts, betraktas hafva blifvit begångna, förklarar sig ej föra någon ansvarstalan mot Stille; ty och som Stilles erkända åtgöranden att uttaga och bryta två å poststationen för befordran inlemnade vanliga bref, det ena, daterat den 15 Juli 1890, från Ludvig Olsson i Lurstorp till Olof Lundgren i Göteborg och det andra, dagtecknad den 8 Augusti samma år, från Hans Andersson i Hessland till The Linger Manufacturing & Co i Göteborg, jemlikt 22 Kapitlet 21 § Strafflagen ej må åtalas af annan än den brefvet afsändt eller till hvilken det skrifvet är, men Ludvig Olsson förmått sig ej framställa något ansvarsyrkande härför, och Hans Andersson, ehuru behörigen kallad, ej kommit till Rätten tillstådes; alltså finner Häradsrätten den af åklagaren och Kongl Generalpoststyrelsens ombud i ofvan berörda hänseenden gjorda ansvarsyrkanden ej kunna till pröfning upptagas; men enär Stille erkänt, att han vid flera olika tillfällen innevarande år under den tid, då Häradshöfdingen Carlborg förestått poststationen i Lur, ur värdebref, som å poststationen till befordran inlemnats, tillgripit penningar, nämligen någon dag före den 10 Januari 1890 nittio kronor 50 öre ur ett assurerat bref från C M Andersson i Borrekärr till sysslommannen vid Hospitalet å Hisingen, hvilket belopp Stille dock den 26 i samma månad till adressaten afsändt, etthundrafemtio kronor ur dett den 9 Juni 1890 inlemnadt assureradt bref från Ludvig Olsson i Lurstorp till E A Mohn i Kristiania, femtiosex kronor 68 öre ur ett den 18 i samma månad inlemnadt rekommenderat bref från A T Larsson i Resö, fyrahundrafemtio kronor ur två den 6 Juli och 5 Augusti 1890 inlemnade assurerade bref från L A Jansson i Heljared, sextiofem kronor ur ett den 15 Juli 1890 inlemnadt rekommenderadt bref från förutnämnda Ludvig Olsson samt tillhoppa fyrahundra trettio kronor ur tre i Jilu månad 1890 inlemnade assurerade bref från samme Ludvig Olsson; ty och som Stille derjemte erkänt, att han olofligen tillegnat sig prenumerationsafgifter till belopp af tjugu kronor 40 öre, som till poststationen i Lur inbetalts för tidningar, hvarå prenumeration antingen för hela år 1890 eller för vissa qvartal deraf utaf åtskillige personer, deribland Lars Kristensson i Thirseröd och J E Bohlin i Hogar, verkställt å tider, då poststationens skötsel ålegat Häradshöfdingen Carlborg; alltså och då Stille sålunda är förvunnen att hafva olofligen tillgripit penningar, som blifvit åt allmänna posten förtrodda, pröfvar Häradsrätten rättvist förklara Stille saker till ansvar för första resan å särskilda tider föröfvade olofliga tillgrepp jemlikt 20 Kapitlet 4§ 2 mom samt 9 och 14 §§ Strafflagen, enligt dessa lagrums lydelse genom lagen den 20 Juni 1890 samt 4 Kapitlet 3§ Strafflagen; hvarjeförutan Stille förpligtas godtgöra Häradshöfdingen Carlborg, som af de tillgripna beloppen ersatt L A Jansson fyrahundrafemtio kronor, A T Larsson 50 kronor, Ludvig Olsson för fyrahundraåttio kronor jemte af Ludvig Olsson för fyra bref erlagda befodringsafgifter en krona 90 öre samt sexton kronor 90 öre af tillgripna prenumerationsafgifter, dels ej mindre samtliga dessa belopp tillhoppa niohundranittioåttio kronor 80 öre än äfven den förlust, Stille genom de här ofvan omnämnda förskingringarne från Häradshöfdingen Carlborg tillskyndat denne med etthundraåttio två kronor 20 öre, dels ock hvad Häradshöfding Carlborg framdeles kan visa sig hafva utgifvit i ersättning till Ludvig Olsson i Lurstorp för det från honom tillgripna, för etthundrafemtio kronor assurerade brefvet till Mohn samt till Lars Kristensson i Thorseröd och J E Bohlin i Hogar för de från den tillgripna prenumerationsmedel tillsammans tre kronor 50 öre; skoland Stille dessutom återgälda Statsverket såväl det belopp femtiofyra kronor 97 öre, hvarmed kostnaderna för Stilles förplägning å distriktsfängelset i Sarpsborg och transporterade derifrån till Kronohäktet i Uddevalla blifvit af allmänna medel guldne, som ock hvad af dylika medel utgifvits eller kan komma att utgifvas i ersättning till i målet hörda vittnet e o Notarien Per Arnander på Kragenäs.

Då Stille jemväl tilltalats för att hafva under den tid han, enligt hvad ofvan sagts, varit t f poststationsföreståndare o i denna sin egenskap begått förbrytelser, samt, jemlikt Kongl Kungörelsen angående upphörandet af posträt-

ter m m den 9 November 1836, Häradsrätten är obehörig att med förevarande mål, så vidt det angår dessa förbrytelser, taga befattning, utan detsamma derutinnan bör handläggas och afdomas i länets residensstad, varder tilltalade Stille hänvisad att för de brott, han såsom t f poststationsföreståndare begått, undergå ransakning vid Rådstufvurätten i Göteborg för att sedermera för sina förbrytelser dömas vid den domstol, der han sist lagföres; skolande tilltalade Stille nu till Kronohäktet i Uddevalla åter införpassas.

Par, som med detta utslag, såvidt Häradsrätten derigenom förklarar sig obehörig att i viisa delar företaga målet till behandling, icke åtnöjes, eger att derutinnan hos Kongl Majt ock Rikets Göta Hofrätt söka ändring genom besvär, hvilka skola underskrifvas af klaganden sjelf eller lagligen befullmäktigadt ombud samt sist före klockan 12 å tretionde dagen härafter till bemälda Kongl Hofrätt ingifvas, dock att Stille såsom häktad, derest han sig besvära vill, har att sin besvärsskrift inom nämnda tid aflemnas till tillsyningsmannen vid Kronohäktet, hvilken tillser, att Stille till besvärens författande erhåller nödigt biträde.

Försummar den klaganden något af hvad sålunda blifvit föreskrifvet, skall han hafva förlorat sin talan och besvären komma ej under pröfning.

Som ofvan

På Häradsrättens vägnar
Gustaf Sandén

v281257.b6050

Bil Litt A

Kongl

Generalpoststyrelsen

Utdrag at protokollet, hållet hos Kongl Generalpoststyrelsen i Stockholm den 18 november 1890.

S.D. Sedan det vid Tanums Häradsrätt anhängiggjorda ransakningsmål mot häktade e o notarien Per Axel Rudolf Stille, tilltalad för tillgrepp å poststationen i Lur af värdebref, anförtrodda åt allmänna posten, blifvit, jemlikt Häradsrättens beslut vid målets handläggning den 31 sistlidne oktober, utsatt att ånyo förekomma torsdagen den 20 i denna månad, klockan 10 förmiddagen,

fann Kongl Styrelsen skäligt uppdraga åt t f notarien hos Kongl Styrelsen, vice häradshöfdingen Victor Cornelius Melander att vid den till sistnämnda dag utsatta ransakning utföra och bevaka Postverkets talan samt dervid mot Stille framställa de ansvars- och ersättningsyrkandenn, hvartill vid ransakningen förekomna omständigheter kunde lagligen föranleda.

Angående detta åt vice häradshöfdingen Melander meddelade uppdrag skulle underrättelse honom meddelas genom utdrag af detta protokoll. Som ofvan

Aug Hagman

Till vice häradshöfdingen V C Melander.

v281257.b6070

Bil litt B

Fullmakt

För Notarien Annander att vid Tanums Häradsrätt den 20 de November utföra och bevaka min talan i det af mig dit instämnda mål emot Axel Stille rörande det från mig försnilad Rekomenderade bref å Lurs Postkontor som blef Påstat den 18 Juni 1890 som icke framkom till adrisaten. Men har sedan bekomit mit fulla belop af Häradshöfding F D Karlborg Fämti kronor så jag har intet mer att fodra som härvid ärkänes.

Resö den 8 November 1890

A T Larsson

Bevitnas af

August Jonasson

Kragenäs Myren

Olaus Ludvigsson

Resö

v281257.b6060

Bil litt C

D. No 65/13

Till Postmästaren i Qvistrum

I en af Postmästaren den 31 nästförlidna december till Kongl Generalpoststyrelsen insänd skrift har föreståndaren för poststationen i Lur, häradshöfdingen m m F D Carlborg, dels anmält, att han, såsom ledamot af Riksdagens Första Kammare, komme att under instundande Riksdag vistas i Stockholm, dels anhållit, att hos honom såsom biträde anstälde e o notarien Axel Stille måtte, under tiden från och med den 10 innevarande månad till och med utgången af nästinstundande maj månad, i Carlborgs ställe, få förestå omförmälda poststation.

Vid föredragning af detta ärende har Kongl Styrelsen funnit skäligt att till häradshöfdingen Carlborgs förberörda framställning lemna bifall.

Hvilket Postmästaren till kännedom och för vederbörandes förståndigande härigenom meddelas. Stockholm den 3 januari 1890.

På Kongl Styrelsnes vägnar

H A Kolmodin

Axel Husberg

/e. f.

A M Hjorth

Vidimeras

Ex officio

Erland Lettrin (?)

v281257.b6170

Bil litt D

Konungens Befallningshafvande

öfver

Göteborgs och Bohus Län

Landskontoret

Till Kronolänsmannen i Tanums härad.

Med öfverlemnande af Konungens Befallningshafvandes den 29 sistlidne Oktober utfärdade anordning å 54 kr 97 öre, utgörande ersättning dels till Sarpsborgs ditriktsfängelse för sju dagars förplägning derstädes af Hofrätts e o Notarien Per Axel Rudolf Stille med 5 kr. 60 öre och dels med 49 kr 37 öre till Polisöfverkonsapeln C Thoresen för bemälte Stilles transporterande från nämnda fängelse till kronohäktet i Uddevalla, med dervid fogade räkningar å dessa kostnader och qvittenser för kostnadsbeloppen, anbefaller Konungens.....

(forts oläsligt då baksidan av dokumentet ej visas)

egna noteringar...

Posträtter i Sverige

I en kunglig förordning 8 januari. 1704 och sedermera i 1707 års postmästarinstruktion omnämns posträtter, bestående i landsortsstäderna av postmästaren, "förandes Prsesidium", och två magistratspersoner samt stadsnotarien.

Under posträtternas handläggning föll främst ärenden om fribrevsrättens missbrukande och vidare frågor om vissa postfunktionärers tjänsteförsummelse. Utom dessa "enkla" posträtter fanns s.k. blandade post- och rådstuvurätter, inrättade genom kungligt brev 5 juli 1753, med annan och väsentligt större befogenhet i fråga om handläggning av postala mål.

I Stockholm fungerade en ständig posträtt med särskild sammansättning och motsvarande såväl enkel posträtt som blandad post- och rådstuvurätt. Denna ständiga posträtt indrogs 1817, och dess åligganden lades under kämnärsrätten.

Genom kunglig kungörelse 9 november 1836 förordnades att posträtterna samt de blandade post- och rådstuvurätterna skulle upphöra. Emellertid skulle fortfarande särskilda bestämmelser i en del fall tillämpas i fråga om forum för postmåls handläggning. Om också ändrad organisation av postverket och ändrade förhållanden medfört att dessa undantagsbestämmelser i det mesta kommit ur tillämpning, kvarstod en bit in på 1900-talet stadganden att postförvaltare skall, om postkontoret är beläget på landet, i alla mål angående åtal för tjänstefel lyda under rådstuvurätten i länets residensstad, samt att mål rörande förbrytelse och försummelse i tjänsten av postiljon och postförare skulle rannsakas och avdömas i residensstaden för det län där förbrytelsen eller försummelsen timat.